

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського
Освітня програма	55855 Психологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	55855
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Савелюк Наталія Михайлівна, Матохнюк Людмила Олександрівна, Березовенко Любова Сергіївна, Амурова Яна Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	18.11.2024 р. – 20.11.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://tnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/11/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80-%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%97-2024_2.pdf
Програма візиту експертної групи	https://tnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/11/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83_%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

За результатами роботи експертної групи, під час вивчення нормативних документів, матеріалів сайту, наданих на запит ЕГ, та онлайн-візиту було встановлено, що освітньо-наукова програма «Психологія» відповідає 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9 критеріям з несуттєвими недоліками, які не мають негативного впливу на якість реалізації ОП. За 5 критерієм встановлено часткову відповідність, оскільки виявлено суттєвий недолік (5.4.1), а саме наявність у документах ЗВО норм, які не відповідають чинному законодавству (зокрема, встановлення відсотків допустимого плагіату) та недотримання принципу нульового толерування до проявів порушення академічної доброчесності здобувачами. Освітня програма дає можливість досягти ПРН, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 053 "Психологія" за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Мета ОП та ПРН визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін. Наявна тісна співпраця зі стейкхолдерами, котрі є відомими та знайомими в Україні науковцями-дослідниками, в т. ч., з національних науково-дослідних Інститутів, що визначають і втілюють передові вектори сучасних психологічних досліджень. ПРН відповідають вимогам стандарту та забезпечують підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Структура ОП передбачає формування загальних та спеціальних компетентностей, зокрема інтегральної компетентності, а також соціальних навичок. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу. Здобувачі ОП не беруть участі в програмах академічної мобільності. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН. Учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання студентів є зрозумілими, чіткими й прозорими. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують. Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення ОПП є достатніми для досягнення визначених цілей ОПП та програмних результатів навчання. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму веб-сайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. ЗВО здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів, які навчаються на ОП (є проведені захисти дисертацій доктора філософії на ОП).

Недоліки

Слабка представленість власного бачення здобувачами вищої освіти тих ОК, які мають викладатися з огляду на їх власні професійні та дослідницькі інтереси. Недостатня актуальність і відповідність новітнім запитам контенту нормативних ОК «Теоретико-методологічні проблеми в психології» та «Історична ретроспектива сучасних концепцій психологічної науки», а щодо другої зі згаданих ОК – то також порушення окремими із запропонованих для вивчення тем сучасної національної політики України. Деякі СК та ПРН формуються на мінімальному рівні у межах вивчення одного ОК (СК 1, СК 3, СК 5 забезпечується лише одним ОК; РН 3, РН 6, РН 8 – досягається лише під час вивчення одного ОК). Низька забезпеченість необхідного рівня професіоналізму деяких НПП. Суттєвий недолік: у Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату ТНУ (п.6.13) зазначено, що робота, яка містить прояви академічного плагіату, повертається керівнику роботи та виноситься на засідання випускової кафедри, яка ухвалює рішення про надання терміну на доопрацювання з можливістю повторного подання. Таке формулювання суперечить чіткому принципу нульового толерування фактів академічної недоброчесності до здобувачів.

Рекомендації

Ректору та менеджменту ЗВО: забезпечити приведення у відповідність п.6.13 Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату, що врегульовують питання дотримання норм нульової толерантності фактів порушення академічної доброчесності здобувачами ОП з урахуванням Листа МОН №1/9-650 від 23.10.2018 та Листа МОН №1/9-263 від 20 травня 2020 р. Гаранту ОНП: привести у відповідність структуру ОП відповідно до Статті 9-1 ЗУ Про вищу освіту (Освітні програми); кількісно урізноманітнити забезпечення досягнення РН3, РН6 та РН8 різними нормативними ОК і відобразити ці зміни у відповідній таблиці ОП; у відповідний розділ ОП додати затвердж. Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 за №610

професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»; доповнити ОП нормативними ОК, які б тісніше відобразили кореляцію з унікальною Місією ЗВО як освітнього і наукового центру для підтримки етнокультурних, полікультурних і міжкультурних цінностей Криму та Південноукраїнського регіону України; переглянути СК та ПРН, які формуються у межах вивчення одного ОК, та забезпечити більшу підтримку ЗК, СК та ПРН обов'язковими ОК. Викладачам ОНП: оновити списки літератури в силабусах ОК сучасними джерелами останніх 5 років та закордонними публікаціями; запровадити опитування здобувачів для вивчення рівня їх задоволеності формами та методами навчання і викладання у розрізі ОК ОП та передбачити можливість для здобувачів вносити пропозиції; оновити зміст ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі психології; у силабусах ОК привести систему оцінювання за шкалою ECTS у відповідність до Положення про організацію освітнього процесу; диференціювати форми та методи оцінювання ПРН відповідно специфіки ОК та запровадити інноваційні методи оцінювання знань здобувачів. Відповідальному за опитування у ЗВО: розділити за окремими спеціальностями анкетування щодо якості освітніх послуг для розуміння потреб здобувачів вищої освіти за кожною ОП університету. Відділу міжнародних зв'язків: посилити інтернаціоналізацію ОНП через залучення здобувачів до стажувань у закордонних ЗВО та профільних установах.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт ВО України за третім (освітньо-науковим) рівнем ВО для спеціальності 053 Психологія затверджено Наказом МОН України № 646 від 20.07.2022 року (<http://surl.li/ncweig>). Відповідний Стандарт містить 10 РН. На сайті ЗВО, в розділі «Освітні програми третього (освітньо-наукового) рівня» розміщені 2 ОНП: від 2023 р. (<http://surl.li/akuriy>) та 2024 р. (<http://surl.li/jihpog>). В обох ОНП є по 10 РН, визначених Стандартом. Згідно з матрицею відповідності РН та ОК, в ОНП від 2023 р. РН1 забезпечується 2 нормативними ОК, РН2 – 5, РН3 – 1, РН4 – 2, РН5 – 2, РН6 – 1, РН7 – 2, РН8 – 1, РН9 – 2, РН10 – 3. В ОНП від 2024 р. визначені Стандартом РН забезпечуються аналогічними за кількістю та змістом ОК. На думку ЕГ, забезпечення досягнення окремих РН лише однією нормативною ОК, у той час як деякі інші РН досягаються одразу через 5 ОК (із 8 нормативних ОК діючих ОНП), є незбалансованим підходом. Для прикладу, РН3 («Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження») в ОНП від 2024 р. нормативно забезпечується лише ОК4 – «Інформаційні технології в науковій діяльності». Натомість, як демонструє аналіз ОНП, зазначений РН також може повноцінно забезпечуватися ОК5 («Теоретико-методологічні проблеми в психології») та ОК6 («Методологія та організація наукових досліджень»). Для прикладу, серед завдань ОК6, згідно з її силабусом, – «сформувати в здобувачів цілісну систему знань про методи і організацію науково-психологічного дослідження, методологічні принципи та етапи його проведення; набуття здатності розв'язувати комплексні проблеми у сфері психології у напрямі методології та організації дисертаційного дослідження» та ін. (<http://surl.li/yzmkzn>). Аналогічне стосується РН6 («Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок»), що також може досягатися через ОК5 та ОК6. Майже не зрозумілою є логіка забезпечення РН8 («Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності») через ОК3 – «Науковий дискурс української мови» (<http://surl.li/cdhwlp>). Натомість зазначений РН принаймні частково може досягатися через ОК7 («Сучасні технології викладання психологічних дисциплін») та ОК8 («Педагогічна практика»), про що дає змогу констатувати аналіз відповідних силабусів (<http://surl.li/unrzze> ; <http://surl.li/avpyev>). Крім зазначених нормативних ОК, на думку ЕГ, реалізацію РН8 варто підсилити ще однією більш спеціалізованою ОК або введенням відповідних тематичних розділів до складу вже наявних ОК.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ОНП як від 2023 р. (<http://surl.li/akuriy>), так і від 2024 р. (<http://surl.li/jihpog>) не передбачають присвоєння додаткових професійних кваліфікацій. З усім тим, у розділі ОНП «Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання» зазначається, між іншим, «Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти» та ін. Відповідно до зазначеного, здобувачі ВО вивчають нормативну ОК7 «Сучасні технології викладання психологічних дисциплін» (<http://surl.li/vkozma>), що доповнюється відповідним видом практики – нормативною ОК8 «Педагогічна практика» (<http://surl.li/etynxq>). Крім нормативних, окресленої сфери потенційного працевлаштування випускників ОНП також стосується, насамперед, такий вибірковий ОК як ВБ1.10 – «Викладання психологічних дисциплін: компетентнісний підхід». Отже, майбутні фахівці на ОНП повноцінно готуються – і через теоретичний зміст певних ОК, і через практичну підготовку, зокрема, до викладання в умовах вищої школи. А проте ані в обох ОНП, ані у ВСО не згадується затверджений Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 за № 610 професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (<http://surl.li/jzmwtq>). МОН рекомендує використовувати зазначений професійний стандарт при розробленні вимог до посад науково-педагогічних працівників, освітніх програм, особливо третього рівня вищої освіти, програм підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників, планування професійного розвитку викладачів. Відповідно до зазначеної рекомендації, а також з огляду на вже визначену в діючих ОНП сферу потенційного працевлаштування випускників, ЕГ вважає за доцільне враховувати конкретні вимоги даного Стандарту при розробці подальших проєктів ОНП та вносити відповідні покликання в їх зміст.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОНП від 2023 р. та 2024 р. (<http://surl.li/jyvjvop> ; <http://surl.li/iwggzq>), як і у проєкті ОНП на 2025 р. – «підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців у психологічній галузі, здатних розв'язувати комплексні проблеми у сфері психології; надання здобувачам теоретичних знань і практичних навичок проведення науково-дослідницької діяльності в галузі психології; забезпечення консультативної підтримки аспірантам у виконанні оригінальних досліджень, спрямованих на отримання нових наукових знань, підготовки і захисту дисертації». ЕГ констатує наявність технічної помилки у формулюванні мети в обох ОНП: «у психологічній галузі» необхідно замінити на «у психологічній галузі», що полегшить сприймання та розуміння зазначеної мети. На сайті ЗВО доступні 2 варіанти «Стратегії розвитку ТНУ ім. В.І.Вернадського до 2025 року»: розширений повнотекстовий варіант від 2021 р. (<http://surl.li/mkmyat>) та скорочений (буклетний) – від 2022 р. (<http://surl.li/kiqcip>). У першому визначено головну мету Стратегії: «підготовка затребуваних фахівців за рахунок надання якісних освітніх послуг, володіння новітніми управлінськими та інформаційними технологіями та вільного володіння іноземними мовами». У другому документі розширено формулювання Місії: «ТНУ ім. В.І. Вернадського формує гнучкого до потреб і викликів сьогодення фахівця, здатного до самовдосконалення, приймати виважені сміливі рішення, вчитися протягом усього життя; створює умови для прогресу національної науки, сприяє соціально-економічній євроінтеграції держави, зміцнює національну самоідентифікацію, плекає етнокультурне розмаїття України та традиції її корінних народів». Серед пріоритетів розвитку ЗВО визначено, між іншим, «утвердження ТНУ як потужного центру наукових досліджень з фокусом уваги на тематиці Криму та Чорноморського регіону» (<http://surl.li/factzu>). Відповідно до цього, на базі ТНУ ім. В.І. Вернадського у 2024 році створено Центр реінтеграції та розвитку Криму. Визначено, між іншим, Місію Центру на сучасному етапі (в 10-річній перспективі): «Бути ініціатором формування, розробки та підготовки умов, інструментів та кадрів для забезпечення процесу реінтеграції та подальшого розвитку деокупованого Криму» (<http://surl.li/ktpxxh>). Назагал ЕГ констатує, що мета ОНП корелює з Місією ТНУ лише частково, що потребує більшої уваги до подальшого розкриття та реалізації зазначеної Місії через мету та конкретний зміст ОНП. Зокрема, в діючих ОНП офіційно майже не розкрито унікальність Місії ЗВО як культурницької та науково-дослідницької бази для деокупації Криму і Південного регіону України. На думку ЕГ, реалізацію зазначеної унікальної Місії ТНУ ім. В.І. Вернадського через ОНП посилює б уведення загальних і фахових ОК, пов'язаних із проблемами міжкультурної комунікації та етнопсихологічних досліджень. З усім тим, як дає змогу стверджувати комунікація з гаранткою ОНП та здобувачами ВО, певні аспекти цих проблем розкриваються через окремі дисертаційні дослідження.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

До складу робочої групи ОНП від 2023 р. (<http://surl.li/elaupa>), крім керівниці та гарантки, проф. О. Дробот та НПП кафедри – проф. І. Білої, доц. А. Петрової, також увійшли О. Костюченко – проф. кафедри психології Київського національного університету культури і мистецтв та О. Вовчок – аспірантка спеціальності 053 «Психологія». Зовнішні стейкхолдери, котрі надали рецензії-відгуки: Л. Калмикова – проф., зав. кафедри психології і педагогіки дошкільної освіти Університету Григорія Сковороди в Переяславі, О. Кононенко – проф., зав. кафедри соціальної психології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, М. Верголяс – проф., зав. лабораторії психофізіології праці, гігієни і фізіології змінної праці ДУ «Інститут медицини праці імені Ю.І. Кундієва НАМН України». До складу робочої групи ОНП від 2024 р. (<http://surl.li/cmljcf>), крім її гарантки, а також проф. І. Білої, проф. О. Костюченко та аспірантки А. Вовчок, увійшли також С. Мітіна – доц. випускової кафедри та М. Шепельова – в.о. зав. лабораторії творчості Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. Зовнішніми стейкхолдерами, котрі надали рецензії-відгуки, залишилися проф. Л. Калмикова, проф. О. Кононенко та проф. М. Верголяс. До ОНП від 2024 р., розміщеної на сайті ЗВО, додана «Зведена таблиця пропозицій та змін ОНП». Згідно з нею, для прикладу, однією з позицій у проєкті ОНП на 2024 рік, яка була винесена на обговорення здобувачами ВО та НПП,

став перелік вибірових ОК. У цьому контексті в таблиці у відповідній графі присутні наступні формулювання: «Виключено з ОП: ВБ1.10, ВБ1.11 та ВБ1.12. Додано до ОП: ВБ1.1 – ВБ1.9». Порівняння обох зазначених ОНП дає змогу стверджувати, що запропонований перелік вибірових ОК залишився незмінним, далі налічуючи 10 ОК (ВБ1.1 – ВБ1.10). ЕГ констатує, таким чином, відсутність результатів відображення заявлених змін в ОНП від 2024 р. У відповідь на додатковий запит ЕГ надано документи (п. 3 відповідей на запити в системі) – протоколи засідань робочої групи та випускової кафедри, які частково підтверджують обговорення ОНП на зазначених засіданнях. Присутні на онлайн зустрічах з ЕГ стейкхолдери підтвердили своє активне залучення до відкритого обговорення ОНП. Це стосується, для прикладу, проф. О. Кононенко, котра розповіла, що періодично долучається до обговорення ОНП, зокрема, через регулярну комунікацію з гаранткою. Зокрема, зі слів О. Кононенко, вона запропонувала дати більшу орієнтацію на практичну спрямованість підготовки майбутніх докторів філософії у галузі психології, що надалі було враховане. Присутні на онлайн зустрічі з ЕГ здобувачі ВО з різних курсів також підтвердили, що в різних формах долучаються до змін та вдосконалення ОНП – як через анонімні опитування, так і участь у засіданнях кафедри, тематичних «круглих столах». З усім тим, здобувачі ВО не змогли навести чітких прикладів власних пропозицій щодо конкретних змістових змін ОНП, які би були прийняті до розгляду та враховані.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Сучасні тенденції розвитку психології пов'язані, згідно з аналізом освітньої та дослідницької діяльності провідних університетів світу (<http://surl.li/fszxns>), з наступними галузями та темами: когнітивними нейронауками, соціальною психологією (проблематикою соціальної нерівності, соціальної інклюзії, соціальних упереджень та ін.), клінічною психологією, психологією здоров'я, позитивною психологією, гендерною психологією та сексологією, кроскультурною психологією, економічною психологією, організаційною психологією, бізнес-психологією, а також психологією віртуального середовища. Окреслені тенденції повинні розглядатися як через нормативні, так і вибірові ОК ОНП – насамперед, у контексті вивчення нормативної ОК5 «Теоретико-методологічні проблеми в психології», мета та завдання якої передбачають, між іншим, «ознайомлення з передовими концептуальними та методологічними знаннями в галузі науково-дослідної та професійної діяльності» та ін. (розробниця силабусу ОК – проф. І. Біла). З усім тим, як демонструє аналіз змісту відповідного силабусу, вивчення зазначеної ОК передбачає ознайомлення здобувачів ВО тільки із класичними психологічними поняттями та теоріями (<http://surl.li/gncbei>). Значною мірою зміст ОК5 дублює вибірова ОК ВБ1.5 – «Історична ретроспектива сучасних концепцій психологічної науки» (розробниця силабусу ОК – теж проф. І. Біла). Крім того, зміст зазначеної ОК містить неприпустимий з точки зору сучасної національної політики теоретичний аналіз «російської психології на початку ХХ ст.», «московської школи у радянській психології» та «психології в росії середини ХХ ст.» (<http://surl.li/njjjtrj>). На думку ЕГ, контент обох згаданих ОК потребує суттєвого оновлення із врахуванням окреслених загальносвітових тенденцій розвитку психології. Крім того, початок і розгортання повномасштабної війни в Україні визначили унікальний як загальнонаціональний, так і регіональний контекст відповідного розвитку. Як констатує ЕГ, його специфіка переважно не відображена у змісті нормативних ОК і лише частково – у змісті вибірових ОК (насамперед, ВБ1.8 «Психологія соціальної роботи з різними верствами населення» – <http://surl.li/bhfcvv>). З усім тим, теми окремих дисертацій безпосередньо втілюють сучасні тенденції як світової, так і національної психології. Це, для прикладу, тема «Психологічні особливості соціально-психологічної реабілітації військовослужбовців із пораненнями», озвучена одним з аспірантів під час онлайн зустрічі з ЕГ. Згідно з ВСО, серед національних ЗВО, досвід яких переймався при розробці й удосконаленні ОНП, – КНУ імені Т. Шевченка та Київський столичний університет імені Б. Грінченка, а серед зарубіжних – Католицький університет Івана Павла II в Любліні (Польща), Університет Марії Кюрі-Склодовської (Польща) та ін. Зокрема, для забезпечення ефективнішого досягнення РН додано більше інтерактивних методів навчання, що підтвердили як офіційна відповідь на запит ЕГ (п. 16), так і комунікація із гаранткою та НПП під час онлайн зустрічей.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За критерієм 1 визначено рівень відповідності В, оскільки всі вимоги Критерію виконано повністю, практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер, відсутні, а суттєвих недоліків не виявлено. Несуттєві недоліки виявлено за всіма підкритеріями: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 та 1.5. Тісна співпраця зі стейкхолдерами, котрі є відомими та знаними в Україні науковцями-дослідниками, в т. ч., з національних науково-дослідних Інститутів, що визначають і втілюють передові вектори сучасних психологічних досліджень.

Недоліки

1. Диспропорційність у кількісному забезпеченні нормативними ОК визначених Стандартом ВО обов'язкових РН. 2. Відсутність у діючих ОНП, а також її проєкті покликання на Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 за № 610 – професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». 3. Наявність технічної помилки у формулюванні мети в обох діючих ОНП, а також у її проєкті на 2025

рік, що може дещо ускладнювати її розуміння. 4. Тільки часткове корелювання мети ОНП з унікальними Місією та Стратегією розвитку ТНУ ім. В.І. Вернадського. 5. Слабка представленість власного бачення здобувачами ВО на ОНП тих ОК, які мають їм викладатися з огляду на їх власні професійні та дослідницькі інтереси. 6. Недостатня актуальність і відповідність новітнім запитам контенту нормативних ОК «Теоретико-методологічні проблеми в психології» та «Історична ретроспектива сучасних концепцій психологічної науки», а щодо другої зі згаданих ОК – то також порушення окремими із пропонованих для вивчення тем сучасної національної політики України.

Рекомендації

1. Гарантії ОНП спільно з робочою групою та НПП, котрі забезпечують викладання нормативних ОК на ОНП, до завершення періоду офіційного розгляду проєкту ОНП на 2025 рік кількісно урізноманітнити забезпечення досягнення, насамперед, РН3, РН6 та РН8 різними нормативними ОК і відобразити ці зміни у відповідній таблиці. 2. Гарантії ОНП спільно з робочою групою до завершення періоду офіційного розгляду проєкту ОНП на 2025 рік у відповідний розділ додати затверджений Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 за № 610 професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». 3. Гарантії ОП до завершення розгляду проєкту ОНП на 2025 р. замінити словосполучення у формулюванні її мети з «у психологічної галузі» на «у психологічній галузі». 4. Гарантії ОНП спільно з робочою групою, НПП, іншими стейкхолдерами до завершення періоду офіційного розгляду проєкту ОНП на 2025 рік проаналізувати та реалізувати можливості змістовного її доповнення такими нормативними ОК, які би тісніше відобразили кореляцію з унікальною Місією ЗВО як освітнього і наукового центру для підтримки етнокультурних, полікультурних і міжкультурних цінностей Криму та Південноукраїнського регіону України. 5. Гарантії ОНП та зав. кафедри, НПП до завершення поточного навчального року організувати спільний зі здобувачами ВО на ОНП «круглий стіл», під час якого обговорити актуальні напрями та галузі сучасної як української, так і світової психології. 6. Гарантії ОНП та зав. випускової кафедри доручити викладачці двох згаданих нормативних ОК – «Теоретико-методологічні проблеми в психології» та «Історична ретроспектива сучасних концепцій психологічної науки», до початку наступного навчального року модернізувати їх зміст із відповідними змінами в силабусах, РП, навчально-методичному наповненні курсів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП становить 46 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Обсяг обов'язкових компонентів ОП становить 34 кредити, з яких 6 кредитів виділено на практичну складову. На дисципліни вільного вибору здобувачів виділено 12 кредитів (26%). Гуманітарна складова підготовки забезпечується такими обов'язковими ОК, як: «Філософія науки», «Іноземна мова наукового та ділового спілкування», «Науковий дискурс української мови». Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для третього рівня вищої освіти та внутрішнім нормативним документам ЗВО. Навчання на ОП відбувається за денною та заочною формами навчання. Загалом ЕГ констатує відповідність складових, структури ОП та ОК вимогам ЗУ «Про вищу освіту» та відповідному стандарту ВО: враховано всі ЗК, СК, ПРН, форми атестації, які регулює Стандарт. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту дисертації.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОП складається з обов'язкових та вибіркових компонентів. Структурно-логічна схема відображає швидше послідовність вивчення ОК ОП, а не їх логічний взаємозв'язок. У структурно-логічній схемі виділено дисципліни загальної підготовки, вивчення яких передують вивченню вибіркових дисциплін та проходженню здобувачами педагогічної практики. Під час аналізу ОП ЕГ зафіксовано наступне: у Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми СК з не забезпечується жодним ОК. Гарант ОНП пояснила це технічною помилкою і надала правильний варіант ОП у відповідях на запити. ЕГ виявлено

неузгодженість за деякими ОК в аспекті відображення інформації в робочих програмах та Матрицях ОП. А саме: у силабусі ОК 5 «Теоретико-методологічні проблеми в психології» додатково прописані ще ЗК 1, СК 4, СК 5, СК 7, окрім заявлених в Матрицях ОП ПРН, ЗК, СК для цього освітнього компоненту. Також у силабусі ОК 8 немає ЗК 3, який зазначений у Матриці 4 для цього ОК. Структурні компоненти ОП обов'язкової частини дозволяють сформувати передбачені стандартом ЗК, СК та ПРН. Однак деякі СК та ПРН формуються на мінімальному рівні у межах вивчення одного ОК. Наприклад, СК 1, СК 3, СК 5 забезпечується лише одним ОК. ПРН 3, ПРН 6, ПРН 8 – також досягається лише під час вивчення одного ОК. Вивчення здобувачами ОК забезпечує здатність до наукової та викладацької діяльності у галузі психології з урахуванням сучасних досягнень науки та практики. Відповідність ПРН змісту дисциплін відображено в Таблиці 3 [запит №1]. Зміст ОП має структуру, що дозволяє майбутнім фахівцям набутти компетентностей, необхідних для наукової діяльності та виконання професійних функцій. ОК дозволяють досягти ПРН визначених в ОП. Проте варто чітко визначити взаємозв'язки між ОК в ОП. Переглянути ОП на предмет узгодженості ПРН, ЗК, СК у матрицях ОП та у відповідних робочих програмах.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності, що відображено в загальних та спеціальних компетентностях, програмних результатах навчання, зазначених в ОП, темах дисертаційних праць аспірантів. ОК відповідають теоретичному та прикладному змісту предметної області спеціальності, забезпечують підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Аналізуючи відповідь на запит №7 «Наказ про призначення наукових керівників та затвердження тем дисертаційних праць» та захищених дисертацій (<http://surl.li/ywichi>) можна зробити висновок, що дисертаційні теми коректно сформульовані і відповідають галузі психології. Наприклад, тема «Психосемантичні особливості травматичного досвіду в буденній свідомості внутрішньо переміщених осіб» стосується вивчення впливу травматичного досвіду на свідомість внутрішньо переміщених осіб, що є сферою кризової психології. Тема «Психологічні особливості розвитку творчого потенціалу фахівців в умовах діджиталізації» стосується вивчення механізмів, умов та закономірностей розвитку творчого мислення та інноваційної діяльності, що, як предмет вивчення, знаходиться у сфері психології творчості. Таким чином, зміст ОК ОП та теми дисертаційних праць повністю відповідають предметній області спеціальності 053 Психологія. ОП охоплює різні аспекти предметної області: методологію та організацію наукових досліджень у галузі психології, психологічний супровід особистості тощо.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування ІОТ регламентується такими нормативними документами: Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/xpythr>); Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін (<http://surl.li/kzjuod>); Положенням про організацію навчання за індивідуальним графіком (<http://surl.li/mtotzq>); Положенням про Порядок реалізації права на академічну мобільність (<http://surl.li/warljw>). Можливість для формування ІОТ реалізується через вибір теми дисертаційного дослідження; керівника кваліфікаційної роботи (за умови, якщо тема дисертації здобувача узгоджується з колом наукових інтересів керівника), бази проходження практики, наявність ОК вільного вибору; долучення до наукових ініціатив кафедри, участі в конференціях. Під час зустрічей встановлено, що здобувачі поінформовані про можливість формування ІОТ, зокрема про механізми індивідуального вибору ОК в обсязі, передбаченому законодавством. Загальний обсяг вибіркових навчальних дисциплін за цією ОП складає 12 кредитів ЄКТС, що становить 26% від загального обсягу кредитів, які передбачені цією ОП. Процедура вільного вибору дисциплін відбувається через написання відповідної заяви здобувачем, зразки яких ЕГ проаналізувала [запит №6]. У відповідних зразках заяв здобувачі обрали дисципліни професійної підготовки. Силабуси дисциплін вільного вибору (професійної підготовки) розміщені на сторінці кафедри (<http://surl.li/fsejlg>), каталог вибіркових дисциплін загальної підготовки розміщено на сайті ЗВО (<http://surl.li/hsqjmv>). Здобувач може обрати дисципліни як з переліку вибіркових дисциплін освітньої програми, на якій навчається, так із переліку дисциплін інших освітніх програм дисциплін, за умови їх пов'язаності із тематикою дисертаційного дослідження аспіранта (за погодженням зі своїм науковим керівником та директором відповідного інституту). За результатами вибору дисциплін здобувачів, навчально-методичний відділ формує навчальні групи за відповідними ОК. Після цього навчальні дисципліни у визначеному обсягу кредитів включаються до індивідуального навчального плану здобувачів ОП. В анкетуванні здобувачі зазначають, що мають право вибору дисциплін, зокрема, з інших ОП ЗВО [запит №22]. Процедура була для них зрозумілою і доступною. Із СО «Проте на практиці виявилася недостатня аргументованість пов'язаності тем дисертацій аспірантів ОНП з навчальними дисциплінами, що пропонуються на магістерському рівні, що наразі унеможливорює реалізацію такого вибору».

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

З метою регуляції практичної підготовки здобувачів в ЗВО розроблено Положення про організацію практики у ТНУ (<http://surl.li/cgfbu>). В ОП передбачено педагогічну практику (6 кредитів). Практична підготовка сприяє формуванню у здобувачів таких компетентностей як Інтегральна компетентність, загальні компетентності, фахові компетентності та досягненню програмних результатів навчання, заявлених у силабусі цього ОК. Метою педагогічної практики є забезпечення особистісної готовності аспірантів до практичної реалізації набутих у процесі навчання фундаментальних знань про теоретико-методологічні аспекти педагогічної діяльності, принципи її організації та форми проведення. Основною базою педагогічної практики є ТНУ ім. В. І. Вернадського. Аналіз силабусу ОК 8 «Педагогічна практика» та звітів здобувачів про проходження практики [запит №17] дав змогу ЕГ зробити висновок, що практична підготовка здобувачів дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої викладацької діяльності у сфері психології. Додатковими можливостями практичної підготовки є участь у роботі наукових гуртків кафедр (<http://surl.li/cupcxn>). Крім того, практична підготовка здійснюється через участь у дослідницьких проєктах [запит №21]. Під час зустрічі зі здобувачами освіти було з'ясовано, що вони задоволені практичною підготовкою. Це також засвідчують позитивні відповіді здобувачів на питання щодо практики в анкетуванні [запит №22].

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Аналіз освітніх компонентів, результати бесіди ЕГ зі стейкхолдерами (здобувачами, НПП, роботодавцями, представниками академічної спільноти) дозволили дійти висновку, що освітні компоненти даної ОП сприяють формуванню та розвитку соціальних навичок. В ОП передбачено набуття здобувачами соціальних навичок у процесі опанування обов'язкових ОК 5 «Теоретико-методологічні проблеми в психології» (тема заняття «Соціальні відносини та їх методологічні проблеми» та ОК 6 «Методологія та організація наукових досліджень» (розробка авторського тренінгу, авторської психокорекційної програми та презентація на практичному занятті). У перелік вибірових дисциплін ОП включено ОК, які також передбачають набуття здобувачами соціальних навичок: ВК 1.2. «Психологія здібностей (soft skills) у професійній діяльності», ВК 1.4. «Етика дослідницької діяльності психолога», ВК 1.8. «Психологія соціальної роботи з особами у складних життєвих обставинах», ВК 1.7. «Соціально-психологічні феномени в групі».

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу, в якому затверджено співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою). Основними нормативними документами Університету, що регламентують освітній процес, є навчальний план, робочий навчальний план, силабуси навчальних дисциплін, розклад навчальних занять. Навчальним планом на підставі освітньої програми визначається перелік обов'язкових та вибірових дисциплін. Самостійна робота становить 67-75% за кожною ОК. Навчальний план містить 26% дисциплін за вибором, навчальне навантаження для вибірових дисциплін для третього (освітньо-наукового) рівня – не менше 12 кредитів ЄКТС, обсяг вибірової навчальної дисципліни не може бути меншим від чотирьох кредитів ЄКТС. Загальна сума кредитів, які визначають навчальне навантаження аспіранта 46 кредитів ЄКТС, виконання яких відбувається протягом перших двох років навчання, що включає лекції, практичні та семінарські заняття, педагогічну практику, самостійну роботу. Кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС становить не менше 8 годин. Розподіл годин навчального часу за навчальними тижнями та видами роботи аспіранта відображається в силабусі.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ОП має практичну складову, яка передбачає використання сучасних технологій викладання психологічних дисциплін, інформаційних технологій в науковій діяльності, психодіагностичних методів, що є основною умовою для формування професійних компетентностей у галузі наукової психології. Перелік компонент ОП містить курси, які орієнтовані на практичну діяльність: психологічний супровід особистості, розробка діагностичного інструментарію. Наприклад, у структурі ОП є курси, які спрямовані на підготовку авторського тренінгу, авторської психокорекційної програми та презентації цих розробок на практичному занятті; одним із практичних завдань дисципліни «Сучасні технології викладання психологічних дисциплін» є розробка презентації авторських занять до самостійно обраного курсу з психології із застосуванням сучасних технологій, що допомагає здобувачам під час проходження педагогічної практики, яка відбувається в ЗВО. Теми дисертаційних праць також підтверджують практичну спрямованість ОП. Отже ОП має практикоорієнтовану спрямованість. На момент акредитації навчання за дуальною формою освітою на ОНП «Психологія» не здійснювалося.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП спрямована на розвиток компетентностей, які безпосередньо підтримують досягнення Глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, визначених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН (№70/1) та Указом Президента України (№722 від 30 вересня 2019 року). Ці компетентності дають змогу здобувачам ефективно працювати у напрямках, що відповідають основним цілям сталого розвитку, зокрема у галузі вищої освіти. ОП готує фахівців у галузі психології, які володіють необхідними дослідницькими навиками для наукової кар'єри та технологією (методикою) викладання психологічних дисциплін, технологією проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Здобувачі набувають компетентностей для роботи з людьми, які пережили травматичні ситуації, посттравматичні стани, що повністю узгоджується з ціллю 3 щодо забезпечення здорового життя та сприяння добробуту для всіх у будь-якому віці. ОП спрямована на забезпечення високоякісної освіти та підготовку фахівців, які можуть сприяти розвитку доступної освіти. Підготовка фахівців у галузі психології підвищує рівень обізнаності суспільства щодо важливості психічного здоров'я, що відповідає цілі 4. Також ЗВО організовує зустрічі (<http://surl.li/mvvp gn>) зі здобувачами вищої освіти, на яких обговорюються питання забезпечення доступу до правосуддя, побудови миролюбного і відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, що відповідає цілі 16. Загалом ОП забезпечує набуття компетентностей, необхідних для досягнення глобальних цілей сталого розвитку, оскільки програма формує фахівців, які здатні вирішувати складні соціальні, економічні проблеми у відповідності до Цілей сталого розвитку ООН. Разом з тим перелік ОК ОП варто дисциплінами, які розширили б спрямованість ОП на досягнення глобальних цілей сталого розвитку.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Обсяг ОП та окремих ОК відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для третього (освітньо-наукового) рівня ВО. Зміст ОП відповідає предметній області психології, що визначається змістом і структурою ОК. При визначенні відповідності критерію вирішальними стали оцінки за підкритеріями: 2.1 (обсяг ОП та окремих ОК відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти); 2.2 (зміст ОП дозволяє досягти заявлених цілей та ПРН); 2.3 (зміст ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності); 2.4 (структура і зміст ОП передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії); 2.5-2.6 (ОП та НП передбачають практичну підготовку здобувачів та набуття ними соціальних навичок); 2.7 (обсяг окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та ПРН); 2.8. (структура ОП та ОК забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми); 2.9 (ОП спрямована на розвиток компетентностей, які безпосередньо підтримують досягнення Глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року). ЕГ дійшла висновку, що ОП у контексті Критерію 2 загалом відповідає рівню В, оскільки всі вимоги Критерію виконано, виявлено несуттєві недоліки, практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер, відсутні, суттєвих недоліків не виявлено.

Недоліки

Деякі СК та ПРН формуються на мінімальному рівні у межах вивчення одного ОК. Наприклад, СК 1, СК 3, СК 5 забезпечується лише одним ОК. РН 3, РН 6, РН 8 – досягається лише під час вивчення одного ОК.

Рекомендації

Гаранті ОП спільно з робочою групою до затвердження офіційного проєкту ОП на 2025 рік переглянути СК та ПРН, які формуються у межах вивчення одного ОК, та забезпечити більшу підтримку ЗК, СК та ПРН, обов'язковими ОК.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять

дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП відповідають "Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році". Приймальна комісія врахувала зміни, що були внесені відповідно до наказів МОН № 326 від 15.03.2024, № 690 від 16.05.2024, № 794 від 03.06.2024, № 909 від 24.06.2024, які відображено в Правилах прийому зі змінами та доповненнями, затвердженими рішеннями Вченої ради ТНУ ім. В. І. Вернадського, протоколи № 12 від 25.04.2024, № 17 від 27.06.2024, № 2 від 19.09.2024. Ці правила оприлюднені на офіційному веб-сайті (<http://surl.li/kbnlpr>) та не містять дискримінаційних положень. Особливі умови вступу для громадян, які проживають на тимчасово окупованій російською федерацією території України (<http://surl.li/vbdyke>); прийому на навчання іноземців та осіб без громадянства (<http://surl.li/htezjm>); положенням про навчання іноземців та осіб без громадянства в ТНУ імені В.І. Вернадського <http://surl.li/ckfjor>; Перелік спеціальностей, освітніх програм, спеціалізацій, вступних випробувань для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня "Доктор філософії" для іноземців та осіб без громадянства (<http://surl.li/zxuxfv>). На зустрічах з гарантами, авторами відомостей про самооцінювання, здобувачами та представниками студентського самоврядування і Ради молодих вчених отримано позитивні відгуки щодо чіткості, доступності та недискримінаційності Правил прийому.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Відповідно Правил прийому ТНУ імені В. І. Вернадського вступ до аспірантури в 2024 р здійснюється на основі НРК 7 за умов успішно складених вступних іспитів зі спеціальності, презентацій дослідницьких пропозицій чи досягнень, а також результатів компонентів ЄВІ (<http://surl.li/ynxwyp>). Перелік документів, терміни їх подання, терміни вступних випробувань зазначаються в Правилах прийому до аспірантури (<http://surl.li/jyecgm>). Умовою допуску до ВВ в Університеті є успішне складання ЄВІ в 2023 р. з оцінкою за тест з іноземної мови не менше ніж 130 балів або успішне складання ЄВІ в 2024 році з оцінкою за тест загальної навчальної компетентності не менше ніж 160 балів (<http://surl.li/rrrfph>). Для конкурсного відбору осіб, зараховуються бали вступних іспитів зі спеціальності (<http://surl.li/jupkfc>), презентації дослідницької пропозиції з обраної спеціальності за встановленою формою (додаток А Правил прийому до аспірантури) (при поданні заяв на участь у конкурсі за кількома ОНП – на кожну з них подається окрема дослідницька пропозиція), результати компонентів ЄВІ. ФВВ проводиться у формі письмового екзамену, передбачає застосування дистанційних технологій (<http://surl.li/bvubri>) або класичний очний формат. Спеціальними умовами участі у конкурсному передбачено результати співбесіди з іноземної мови замість ЄВІ та/або фахового іспиту замість ЄФВВ іноземна мова (англійська, німецька, французька, іспанська) (<http://surl.li/izqatw>); для іноземних громадян та осіб без громадянства – вступне випробування з української мови [запит № 10]. Програма ФВВ для цієї ОП містить чіткі критерії оцінювання й відповідає програмі тесту з психології. Орієнтовний перелік питань до іспиту з дисциплін: загальна психологія, педагогічна психологія, психофізіологія, соціальна психологія, клінічна психологія, диференціальна психологія, психологія праці, юридична психологія, психодіагностика, психологія управління, основи психологічного консультування, профорієнтація та профвідбір. Список рекомендованих джерел представлено відповідно до дисциплін. Презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень [запит №11] у разі вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, яка полягає в заслуховуванні, обговоренні та оцінюванні наукового повідомлення вступника, за результатами якого виставляється одна позитивна оцінка за шкалою 100-200 (з кроком не менше ніж в один бал). На зустрічі із допоміжними структурними підрозділами підтверджено, що ФВВ розробляються на кафедрах, участь приймають НПП кафедри, провідні фахівці та зазначили процедуру затвердження.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Правила визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності, регулюються: Полож. про порядок реалізації права на академічну мобільність для учасників освітнього процесу ТНУ (<http://surl.li/erzqmy>) відповідає Наказу МОН № 635 від 29.05.2013, постановам Кабінету Міністрів України № 579 від 21.08.2015 та №599 від 13.05.2022; Положенням про навчання іноземців та осіб без громадянства в ТНУ імені В.І. Вернадського <http://surl.li/ckfjor>; Положенням про порядок Perezaxovannya результатів навчання в ТНУ <http://surl.li/zzcrdn>; Стратегією інтернаціоналізації ТНУ імені В.І. Вернадського <http://surl.li/rdktci>; Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у ТНУ імені В.І. Вернадського, та надання їм академічної відпустки (<http://surl.li/frwnfp>); Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/cdvtf>) та оприлюднені на офіційному веб-сайті <http://surl.li/zuxodp>. Здобувачі вищої освіти можуть здобувати окремі РН як у вітчизняних ЗВО так і закордонних. Таке право забезпечується через міжнародні договори, програми, проекти та угоди з партнерськими установами, а також може реалізовуватися за ініціативою учасників освітнього процесу за підтримки адміністрації. Порядок визнання РН, отриманих в інших закладах освіти, протокол №1 від 30.08.2024 (<http://surl.li/cdvtf>) регламентовано п.9 даного Положення. Умовами визнання результатів попереднього навчання (п.9.7 Положення) є відповідність змісту ОК ОП; заплановані програмні компетентності та очікувані РН з відповідного ОК; загальний обсяг у годинах і кредитах ЄКТС; форма підсумкового контролю. Загальний обсяг у годинах, відведений на вивчення ОК у попередньому закладі ВО, не менший 80% обсягу ОК, передбаченим навчальним планом ТНУ. На фокус-групах з ЕГ гарант зазначила, що мобільність

реалізується через заключені угоди, навела приклад угод з партнерами Польщі, Словаччини. Студенти можуть навчатися в інших ЗВО за узгодженням із міжнародним відділом, який інформує про програми через презентації, повідомлення та звіти. Проректор підтвердив практику визнання результатів навчання, здобутих під час мобільності. Представник відділу міжнародних зв'язків анонсувала грудневе онлайн-стажування, виграний грант Erasmus+ на 8 місць із перспективою залучення студентів. Центр підвищення кваліфікації надає консультації з питань стажування, а викладач ОП у 2021 році пройшов міжнародне стажування та отримав атестат професора. Під час зустрічі ЕГ на фокус-групах випускник PhD, підтвердив, що НПП сприяють участі в академічній мобільності та обміну досвідом. Здобувши освіту в закордонних закладах він ділився власним досвідом та пропонував збільшити кількість конференцій та інших активностей, що сприятиме творчості та розвитку професійних якостей. Представники студентського самоврядування та Ради молодих вчених також підтвердили знання про процедури визнання результатів отриманої під час академічної мобільності. Практики визнання РН на ОП немає.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та або інформальній освіті регламентуються Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті у ТНУ імені В.І. Вернадського протокол №4 від 7.11.2024 (<http://surl.li/mjugmt>). П. 2.3.1 цього документа передбачено, що ПРН, здобуті здобувачами вищої освіти у неформальній або інформальній освіті, можуть бути зараховані для ОК, які починають викладатися з першого семестру – протягом першого місяця навчання, для інших ОК – у попередньому семестрі. Результати навчання, здобуті через неформальну/інформальну освіту, можуть бути зараховані як обов'язкові або вибіркові дисципліни, передбачені навчальним планом. Зараховується як дисципліна повністю, так і її складові, але обсяг не може перевищувати 10% від загальної кількості кредитів за ОП. Визнання результатів здійснюється, відповідно до п.3.20, за підсумками оцінювання Комісією через співбесіду, звіт у вигляді презентації чи усної доповіді, заходи підсумкового контролю визначені у ПНД/Силабусі. Відповідно п.3.24 за результатами заходу комісія оцінює роботу. Якщо здобувач набирає 60 і більше балів, результати зараховуються як оцінка семестрового контролю; якщо менше – не валідуються. При перезарахуванні зберігається попередня позитивна оцінка. Під час зустрічей ЕГ із академічним персоналом НПП зазначили, що в деяких Силабусах може бути прописано зарахування як повної дисципліни, так і її окремих складових. Результати навчання, отримані в межах неформальної чи інформальної освіти, відображаються в індивідуальних траєкторіях розвитку аспіранта [запит №12]. Під час зустрічей ЕГ із фокус-групами здобувачі ОП та випускники підтвердили обізнаність щодо визнання результатів отриманих у неформальній/інформальній освіті. Практики перезарахування ПРН, здобутих у неформальній освіті, на ОП немає.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання в ТНУ ім. В. І. Вернадського забезпечують відкритість та прозорість освітнього процесу. При визначенні повної відповідності критерію вирішальними стали оцінки за підкритеріями: 3.1. (Правила прийому на навчання за ОП сформульовані чітко та зрозуміло, не містять дискримінаційних положень і оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти); 3.2 (правила прийому на навчання та вимоги до вступників враховують особливості ОП. Під час вступу зараховуються результати компонентів ЄВІ, вступних іспитів зі спеціальності та презентацій дослідницьких пропозицій чи досягнень); 3.3 (визначено чіткі й зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності. Відповідні положення оприлюднені на офіційному веб-сайті, що забезпечує їх прозорість і доступність для здобувачів. ТНУ створює умови та перспективи для залучення здобувачів до програм академічної мобільності та визнання отриманих результатів. Водночас здобувачі ОП наразі не беруть участі в таких програмах); 3.4. (правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, чіткі та зрозумілі, а відповідні положення регулярно оновлюються та доступні всім учасникам освітнього процесу. Практика перезарахування програмних результатів навчання наразі відсутня). ЕГ дійшла висновку, що ОП за критерієм 3 визначено рівень відповідності В, оскільки всі вимоги Критерію виконано повністю, практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер, відсутні, а суттєвих недоліків не виявлено.

Недоліки

Не виявлено.

Рекомендації

1. Гаранту ОНП до кінця поточного року проконтролювати інформацію про вступ та привести у відповідність до Правил прийому 2024 (додаток 8) у вкладці Аспірантура/Докторантура-правила Прийому до аспірантури, докторантури (додаток 8 - інформація не оновлена). 2. Гаранту ОНП на засіданні кафедри до початку наступного навчального року обговорити з НПП питання розробки покрокових інструкцій для здобувачів, щодо процедури перезарахування результатів навчання, здобутих під час академічної мобільності та в процесі неформальної освіти, а також забезпечити інформування здобувачів про ці інструкції. 3. НПП ОНП у співпраці з міжнародним відділом протягом навчального року запровадити практику визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті та під час академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за ОП відповідає вимогам законодавства, передбачає використання форм і методів навчання та викладання, які сприяють досягненню заявлених в ОП мети та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Згідно Положення «Про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/xpythr>), основними видами навчальних занять є: лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація. Освітній процес на ОП реалізується у формах, передбачених інституційними та нормативними документами ЗВО. У навчальному процесі, крім традиційних методів, також використовуються практичні та проблемно-пошукові методи навчання (творчі роботи, дискусії, аналіз кейсів, ситуативних задач, підготовка статей, аналітичні доповіді, ділова гра тощо). Підбір методів навчання та викладання здійснюється відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу» та відповідає принципам академічної свободи. Змістове наповнення робочих програм та силябусів навчальних дисциплін викладено по суті і доступно мовою. Аналіз документів засвідчив, що загалом методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та ПРН. Під час вивчення ОК «Науковий дискурс української мови» здобувачі мають підготувати й виголосити наукову промову за темою своєї дисертації. Це дає змогу досягти ПР 9 (Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій). Під час проходження педагогічної практики аспіранти мають реалізовувати програму педагогічної роботи (читання лекцій, проведення семінарських занять), що сприяє досягненню ПР 10 (Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін). Навчання та викладання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу з урахуванням інтересів і потреб здобувачів, що було підтверджено на зустрічах із фокус-групами. Викладачі ОП можуть самостійно обирати методи й форми роботи відповідно до власної концепції викладання. Принципи академічної свободи здобувачі реалізують у процесі вибору теми дисертаційної роботи (з подальшим її уточненням з науковим керівником). Здобувачі вищої освіти мають право обрати дисципліни з переліку вибірових навчальних дисциплін та додавати їх до свого індивідуального плану. ЗВО надав анкети здобувачів ОНП «Психологія» [запит №22]. Аналіз наданих анкет засвідчив загальну позитивну оцінку здобувачами якості освітнього процесу за ОП. Також ЕГ було надано документи, що підтверджують факти імплементації результатів опитувань в освітній процес [запит №4]. Отже, форми та методи навчання й викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей і ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силябуса)

Під час бесід з фокус-групами було з'ясовано, що інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання є доступною і зрозумілою для здобувачів, її висвітлено у вільному доступі на сторінці кафедри психології, філософії та суспільних наук (<http://surl.li/ookura>). Доступними для ознайомлення здобувачів є силябуси, як обов'язкових, так і вибірових навчальних дисциплін (<http://surl.li/vekdji>). У силябусах ОК висвітлена інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Розклад занять розміщений у вільному доступі (<https://tnu.edu.ua/rozkladi-zanyat/>). Здобувачі вищої освіти повідомили ЕГ, що з інформацією про освітній процес в межах окремих освітніх компонентів вони ознайомлюються через сайт ЗВО та сторінку кафедри, у гугл-класах дисциплін та через корпоративні пошти, месенджери. Під час зустрічей з НПП та здобувачами ОП було з'ясовано, що викладачі на початку вивчення дисципліни повідомляють здобувачам критерії оцінювання, програмні результати навчання та іншу інформацію, необхідну для вивчення курсу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відбувається через вивчення обов'язкових ОК ОП: «Філософія науки» (передбачає виконання аспірантами індивідуальної роботи на основі вивчення наукової літератури за планом), «Інформаційні технології в науковій діяльності» (передбачає представлення аспірантами результатів отриманих за темою наукового дослідження у форматі тез доповіді, оформлених відповідно до вимог), «Методологія та організація наукових досліджень» (передбачає формування навичок організації дисертаційного дослідження). Поєднання навчання і досліджень на ОП відбувається шляхом проведення в межах ОК таких видів діяльності: виконання дослідницьких проєктів, укладання дослідницьких кейсів і дослідницького портфоліо, моделювання, рецензування, наукова психологічна експертиза, написання наукових публікацій. Також поєднання навчання і досліджень відбувається під час проходження здобувачами педагогічної практики, виконання дисертаційної праці. Проблематика наукових досліджень аспірантів відповідає профілю, цілям ОП та присвячена актуальним питанням психології. Здобувачі залучені до реалізації НДР кафедри «Соціально-психологічний супровід особистості в умовах суспільних трансформацій». Також на кафедрі функціонують наукові гуртки [запит №10], що сприяє науково-дослідній діяльності здобувачів. ЕГ було встановлено, що здобувачі беруть участь в актуальних дослідженнях проблем психології, що відображено у захищених дисертаціях аспірантів цієї ОП (<http://surl.li/gbineo>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Під час зустрічі ЕГ з фокус-групами було з'ясовано, що силабуси ОК та їх зміст оновлюється щороку з урахуванням досвіду стажувань, підвищення кваліфікації НПП, результатів опитувань та побажань стейкхолдерів і здобувачів вищої освіти, змін та тенденцій в галузі психології в Україні та світі, нормативної бази тощо. Наприклад, під час зустрічі з ЕГ викладач дисципліни «Психологія здібностей (soft skills) у професійній діяльності» навела приклад оновлення за результатами підвищення кваліфікації [запит №2], а саме в аспекті взаємозв'язку лідерства, роботи в команді та soft skills (тема 7. Лідерство: становлення і розвиток лідерської якості особистості). Також варто відзначити достатню активність НПП кафедри щодо підвищення кваліфікації, стажування, зокрема, у розрізі освітніх компонентів, які вони викладають [запит №2], та участі у дослідницьких проєктах [запит №21], що може бути підставою для активнішого оновлення змісту ОК викладачами. Відповідно до інформації на сайті кафедри та поданої інформації у табл. 2 можна відзначити публікаційну активність викладачів. Наукові інтереси науково-педагогічних працівників відповідають ОК, викладання яких вони здійснюють. Аналіз змісту силабусів та робочих програм ОП дозволяє висувати, що при коригуванні й доповненні змісту ОК НПП використовують власні наукові розвідки та частково використовують результати новітніх досліджень у галузі психології провідних вітчизняних та зарубіжних учених.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

У ЗВО затверджена Стратегія інтернаціоналізації ТНУ (<http://surl.li/kmfdhn>). Практика інтернаціоналізації забезпечується через можливість брати участь у міжнародних грантових програмах, міжнародних стажуваннях, співпраці з іноземними партнерами (навчання за програмами обміну). У ЗВО діє відділ міжнародних зв'язків (<http://surl.li/ovgscad>). На сторінці «Міжнародне співробітництво» оприлюднені можливості міжнародної академічної мобільності (<http://surl.li/jmblrp>). НПП беруть участь у міжнародних підвищеннях кваліфікації [запит №2]: Дробот О. В. («The role of teaching style in the academic performance of pedagogy and psychology students», м. Рига, Латвійська Республіка, 2024); Костюченко О. В. («Інноваційні методи організації освітнього процесу в галузі педагогіки і психології в Україні та країнах ЄС», Університет Марії Кюрі-Склодовської, м. Люблін, Польща, 2019). У ЗВО викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ було з'ясовано, що вони проінформовані про можливості та програми міжнародної академічної мобільності. Викладачі кафедри беруть участь у міжнародних конференціях, семінарах, стажуваннях, що відображено на сайті кафедри. Тематика стажувань НПП кафедри дотична до змісту ОК, які вони викладають на ОП. Навчання за ОП передбачає ознайомлення здобувачів освіти з сучасними світовими науковими здобутками у відповідних галузях психології. ЕГ встановлено, що здобувачі освіти мають право на академічну мобільність, що відображено у Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність. Здобувачі мають можливість участі у міжнародних програмах Еразмус+, що було підтверджено начальником відділу міжнародних зв'язків під час зустрічі з ЕГ. ЗВО пропонує програми академічної мобільності та створює умови для їх реалізації. Випадків міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти на ОП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У навчальному процесі за ОП використовуються практичні та інноваційні методи навчання (проекти, творчі роботи, дискусії, кейси, підготовка статей тощо), що забезпечують досягнення заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання; здобувачі залучаються до участі в наукових конференціях та до написання наукових публікацій, зокрема, у співавторстві з НПП кафедри – у такий спосіб відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. При визначенні відповідності критерію вирішальними стали оцінки за підкритеріями: 4.1 (форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання); 4.2 (учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання); 4.3 (ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП) 4.4 (викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик); 4.5 (здобувачі ОП не беруть участі в програмах міжнародної академічної мобільності). ЕГ дійшла висновку, що ОП у контексті Критерію 4 має повну відповідність. Разом з тим, в ході аналізу за даним Критерієм, ЕГ не було виявлено інноваційних/взірцевих практик, зафіксовані несуттєві недоліки. Всі вищезазначені факти та положення зумовили рівень відповідності за даним критерієм показником "В".

Недоліки

Не виявлені.

Рекомендації

1. НПП, які забезпечують викладання дисциплін до початку нового навчального року: переглянути та оновити списки літератури в силабусах ОК сучасними джерелами останніх 5 років та закордонними публікаціями. 2. Відповідальному за опитування здобувачів у ЗВО найближчим часом запровадити опитування здобувачів вищої освіти для вивчення рівня їх задоволеності формами та методами навчання і викладання у розрізі освітніх компонентів ОП та передбачити при цьому можливість для здобувачів вносити пропозиції щодо покращення форм і методів навчання. 3. Викладачам ОП під час найближчого оновлення змісту ОК, за потреби, оновити зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі психології.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Основні полож., якими регламентуються форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ВО: Полож. про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/pqdfmf>); Полож. про систему внутр. забезпеч. якості вищої освіти (<http://surl.li/zppgxo>); Полож. про атестацію здобувачів (<http://surl.li/carjkn>) та відображ. в Силабусах ОК (<http://surl.li/gtaytz>). Основні види контролю: поточний контроль, форми і методи якого визначаються та обговор. на засіданнях кафедри; підсумковий (семестровий) контроль здійснюється у вигляді екзаменів або заліків. Атестація здобувачів освіти проводиться у формі, що відповідає стандарту вищої освіти за обраною ОНП. У полож. передбачено: прозорі рівні компетентності та критерії оцінюв. успішності студентів; співвідношення оцінок за шкалами ECTS, 100-бальною та національною; чіткі критерії для оцінюв. екзаменів і заліків із поясненням значення кожної оцінки; порядок ліквідації академічної заборгованості. Відповідно до ОП оцінювання ПРН здійснюється за результатами поточ. та підсум. контролю у формі заліків, екзаменів (усних і письмових), тестування. Захист дисертації на спеціалізованій вченій раді. Відповідно до ОК [запит №1] формами та методами оцінюв. ПРН є усне опитування (фронтальне, індивідуальне, комбіноване), співбесіда; практична перевірка сформованих проф. умінь (проводиться за результатами виконання практичної роботи); тестовий контроль. Відповідно до ОК ОП самостійна та індивід. робота здобувачів передбачає: опрацювання питань, не повністю висвітлених на лекціях; поглиблене вивчення рекомендованого матеріалу; виконання завдань для закріплення знань; самостійне освоєння тем у позааудитор. час; підготовку до контролю знань. Самостійно опрацьований матеріал включається до питань підсумкового контролю та відповідає темам аудитор. занять. На початку заняття НПП ознайомлює здобувачів зі змістом, структурою, формою завдань поточ. та підсум. контролю, системою та критеріями оцінювання. Підтверджено на фокус-групах з НПП та студентами. Система оцінюв. є доступною, об'єктивною, представлено чіткий розподіл балів за видами діяльності, доводиться через використання можливостей Classroom та Силабусах. Під час опрацювання Силабусів (<http://surl.li/pcufdw>) та Classroom [запит № 14] за ОК 3., ОК 5.- ОК 2.7., В.Б.1.1. –

1.10. встановлено в п. 6 “Система оцінювання та вимоги” представлено за шкалою ECTS від 60 до 100 б. В Classroom [запит № 14] для ОК2 завантажено Силабус ОП 281 Публічне управління та адміністрування. Під час зустрічі ЕГ з фокус-групами Гарант зазначила, що ректорський контроль передбачено на бакалавраті. Разом з тим, представник навч.-метод. відділу контроль здійснюється на ректорському й інститутському рівнях, критерії оцінювання прозорі та чіткі. За запитом [запит № 4, запит № 22] встановлено, що здобувачі проходять анкетування та позитивно оцінили різні аспекти освітнього процесу, зокрема рівень викладання дисциплін, повноту презентації дисципліни на початку курсу, системи та критеріїв оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестації здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук ТНУ імені В. І. Вернадського (<http://surl.li/qjbkom>). Відповідно до ОП підготовки аспірантів в ТНУ ім. В. І. Вернадського у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, за спеціальністю 053 Психологія, кваліфікація «Доктор філософії» форми атестації здобувачів відповідають стандарту вищої освіти третього (освітньо-науковий) рівня (Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. № 646) Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації. Відповідно до Положення дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях. В ОНП зазначено дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Державна атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійною або спеціалізованою вченою радою Університету або іншого закладу вищої освіти (наукової установи), утвореною для проведення разового захисту (<http://surl.li/kwlhsu>), на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Успішний захист дисертаційної роботи є підставою про присудження ступеня доктора філософії (PhD) та видачі документа встановленого зразка із присвоєнням освітньо-наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія. Покликання на сайт закладу, де розміщені дисертації [запит № 13] Спеціалізовані вчені ради PhD: <https://tnu.edu.ua/specializovani-vcheni-radi-phd/>; Наукова робота кафедри: <https://tnu.edu.ua/naukova-robota-kafedri-pp/>

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів, процедури оскарження та їх повторного проходження регулюється: Положенням про організацію освітнього процесу в ТНУ імені В.І. Вернадського (<http://surl.li/pqdfmf>); Положенням про апеляційну комісію ТНУ (<http://surl.li/puapvn>) ; Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю з екзамену чи заліку ТНУ імені В.І. Вернадського (<http://surl.li/olzve>). Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (розд. 8), у разі незгоди з оцінкою здобувач спочатку звертається до викладача для обґрунтування. Якщо питання не вирішено, ситуація передається на розгляд завідувачу кафедри. У разі відсутності результату здобувач може подати письмову апеляцію директору навчально-наукового інституту: у день заходу семестрового контролю або наступного робочого дня; протягом трьох робочих днів після оголошення підсумкової оцінки. Заяви, подані пізніше, не розглядаються. Апеляційну комісію формують у складі голови, заступника голови, секретаря та щонайменше трьох членів, обов'язково з представником органів студентського самоврядування. Розгляд апеляції проводиться не пізніше наступного робочого дня після її подання. Комісія оцінює письмові роботи або відеозаписи відповідей за встановленими критеріями. Результати оформлюються протоколом, що гарантує прозорість і об'єктивність апеляційної процедури. В ТНУ ім. В. І. Вернадського відповідно до Положення про дистанційне навчання (<http://surl.li/xfulkw>) контрольні заходи включають проміжний, підсумковий та інші види контролю. Вони можуть проводитися дистанційно із застосуванням ІКТ (зокрема відеоконференцій) за умови аутентифікації студента або очно. Технології дистанційного навчання застосовуються для організації самостійної роботи, проведення занять і контролю знань. Науково-методичне забезпечення охоплює критерії, засоби та системи для контролю якості навчання. Системотехнічне забезпечення включає методичні рекомендації, тестові завдання з автоматизованою чи викладацькою перевіркою, а також інструкції для виконання завдань і контролю. Такий підхід забезпечує прозорість і об'єктивність у навчальному процесі та контролі. У процесі спілкування ЕГ з учасниками освітнього процесу (студентами, викладачами, представниками студентського самоврядування та Ради молодих вчених) було встановлено, що всі ці групи добре знайомі з правилами та процедурою подання апеляцій на результати контрольних заходів. У процесі спілкування ЕГ з фокус-групами було встановлено наступне: НПП повідомили що, дотримуються вимог прозорості та об'єктивності під час оцінювання; здобувачі продемонстрували чітке розуміння правил і процедури подання апеляцій. Представники студентського самоврядування та Ради молодих вчених зазначили, що вони беруть участь у роботі апеляційних комісій, забезпечуючи захист прав здобувачів. Вони знайомі з нормативною базою та процедурою розгляду апеляцій. Випадків оскарження процедури і результатів контрольних заходів на ОНП Психологія не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика дотримання АД відображена у: Статуті Університету (розділ 2 п.7-10) (<http://surl.li/qrpmkj>); Положенні про організацію освітнього процесу (розділ.7 п.8) (<http://surl.li/pqdfmf>); Полож. про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (п.4.1, п.4.9) (<http://surl.li/ednzgi>); Полож. про апеляцію результатів підсумкового контролю (<http://surl.li/olzve>); Кодексі академічної доброчесності (<http://surl.li/jfifbm>); Полож. про запобігання та виявлення академічного плагіату (<http://surl.li/qrorsu>); Меморандумі про співпрацю між ТНУ імені В. І. Вернадського та Центром академічної етики та досконалості в освіті «Етос» (<http://surl.li/eaupzc>). Для автоматичної перевірки застосов. ПЗ Unicheck (<http://surl.li/xhzpdz>) яке оновлено на StrikePlagiarism та заключено договір з ТОВ «Плагіат» [запит №5]. У Полож. про запобігання та виявлення академічного плагіату прописана процедура перевірки на АП. Результати перевірки повинні міститися у висновках кафедри (п.4.2). Перша перевірка здійснюється безкоштовно, тоді як повторна проводиться за кошти автора (Положення п.6.14) (підтверджено на фокус-групах). У п. 6.12 Положення встановлено відсотки оригінальності тексту. В п.6.13 Положення зазначено, якщо в дисертації виявляються прояви академічного плагіату, то кафедра ухвалює рішення про надання терміну на доопрацювання з можливістю повторного подання. Таке трактування є неоднозначним, а загальноуніверситетське Полож. суперечить принципу нульового толерування фактів академічної недоброчесності до здобувачів. Представник комісії з етики та АД пояснив, що нульова толерантність враховує особливості досліджень. У технічних ОП через повторювані терміни складніше досягти унікальності. Автоматизовані системи можуть позначати цитати як збіги, тому результати перевіряють фахівці, а рішення ухвалює кафедра. Представник бібліотеки зазначила, що перевірку проводить кафедра, а вона інформує про процедуру. Результати перевірки дисертаційних праць на виявлення АП представлені у вигляді звіту про перевірку ПЗ Unicheck; договір з ТОВ «Плагіат» [запит № 5]. У Кодексі АД п.3 передбачено санкції для НПП та для здобувачів освіти. В ТНУ функціонує комісія з питань АД (<http://surl.li/ocdqgw>). Дисертації та автореферати, відгуки опонентів оприлюднюються на веб-сайті Університету [запит № 13]. Навчально-методичний відділ працює над розробкою Положення про електронний репозитарій академічних текстів НПП, студентів та аспірантів [запит № 9]. На фокус-групах НПП повідомили, що політика АД прописана в силабусах ОК; проректор зазначив що в ТНУ щорічно проходить тиждень АД, функціонує скринька довіри, де учасники освітнього процесу можуть повідомити про порушення АД. ЕГ приходить висновку що політика інформування АД дотримана. Випускники зазначили, що НПП підкреслюють: доброчесність — це внутрішня риса фахівця й основа етики. Представник Ради молодих вчених додав, що відсоткові орієнтири перевірки уточнює кафедра, а політика "нульової толерантності" потребує доопрацювання правил.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти забезпечують відкритість та прозорість освітнього процесу. При визначенні повної відповідності критерію вирішальними стали оцінки за підкритеріями: 5.1. (Форми контрольних заходів та критерії оцінювання студентів зрозумілі, чітко визначені й прозорі, що дає змогу оцінити рівень досягнення навчальних результатів для кожного освітнього компонента. Вони узгоджуються з цілями навчання, є валідними та публікуються заздалегідь, забезпечуючи доступність і поінформованість здобувачів освіти.); 5.2. (Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації та відповідає вимогам стандарту вищої освіти); 5.3. (Правила проведення контрольних заходів чітко визначені, зрозумілі та доступні для всіх учасників освітнього процесу. Вони гарантують об'єктивність екзаменаторів, передбачають процедуру оскарження результатів і надають можливість повторного проходження контрольних заходів у встановленому порядку.); 5.4. (Академічна доброчесність є складовою частиною внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти в ТНУ. В університеті функціонує комісія з питань академічної доброчесності. Стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності містять неоднозначні трактування, відсутня чітка політика нульової толерантності до проявів порушення академічної доброчесності. Разом з тим, проводяться заходи, спрямовані на популяризацію принципів академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти). ЕГ дійшла висновку, що ОП за критерієм 5 визначено рівень відповідності Е, оскільки не всі вимоги Критерію виконано повністю, практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер, відсутні, виявлено суттєвий недолік.

Недоліки

Несуттєві недоліки виявлено за підкритерієм 5.1: 1. Під час опрацювання Силабусів (<http://surl.li/pcufdw>) та Classroom [запит № 14] за ОК 3., ОК 5.- ОК 2.7., В.Б.1.1. – 1.10. у п.6 оцінювання представлено за шкалою ECTS від 60 до 100 б. 2. У Classroom [запит № 14] для ОК2 завантажено Силабус ОП 281 Публічне управління та адміністрування. Форми та методи оцінювання ПРН [запит №1] однакове для всіх ОК: усне опитування (фронтальне, індивідуальне, комбіноване), співбесіда; практична перевірка сформованих професійних умінь (проводиться за результатами

виконання практичної роботи); тестовий контроль. Суттєвий недолік: у Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату ТНУ п.6.13 Положення надано наступне трактування щодо доопрацювання роботи та повторної перевірки, а саме зазначено що робота, яка містить прояви академічного плагіату, повертається керівнику роботи та виноситься на засідання випускової кафедри, яка ухвалює рішення про надання терміну на доопрацювання з можливістю повторного подання. Таке формулювання суперечить чіткому принципу нульового толерування фактів академічної недоброчесності до здобувачів.

Рекомендації

1. НПП до кінця поточного року в Силабусах ОК привести систему оцінювання за шкалою ECTS у відповідність до Положення про організацію освітнього процесу. 2. Гаранту ОП з НПП до кінця поточного року в Classroom перевірити відповідність Силабасів до ОП. 3. НПП до наступного навчального року диференціювати форми та методи оцінювання ПРН відповідно специфіки до ОК та запровадити інноваційні методи оцінювання знань здобувачів. 4. Ректору та менеджменту ЗВО продовж року забезпечити приведення у відповідність п.6.13 Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату, що врегульовують питання дотримання норм нульової толерантності фактів порушення академічної доброчесності здобувачами ОП з урахуванням Листа МОН №1/9-650 від 23.10.2018 (<http://surl.li/yuyisr>) та Листа МОН № 1/9-263 від 20 травня 2020 р. (<http://surl.li/rnatfk>).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень Е

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Кількісний склад НПП, котрі забезпечують викладання нормативних ОК на ОНП – 7 осіб. Серед них 6 НПП (85,71 %) – за основним місцем роботи. Серед тих, хто працює за основним місцем роботи, 3 – докт. наук, проф. (50,00 %), 2 – канд. наук, доц. (33,33 %) та 1 – канд. наук, ст. викл. (16,67 %), що засвідчує виконання п. 35 Ліцензійних вимог для відповідного рівня ВО (<http://surl.li/qfhoii>). Згідно з п. 37 Ліцензійних вимог, 5 НПП мають відповідні щодо ОК, які викладають, ВО, науковий ступінь і вчене звання, 1 – відповідні науковий ступінь та вчене звання і ще 1 – відповідну ВО. Більшість НПП мають достатню кількість фахових наукових публікацій за крайні 5 років. Зокрема, НПП О. Дробот (ОК «Методологія та організація наукових досліджень») – відповідні ВО, наук. ст. докт., вч. зв. проф. і 24 фахові публікації (<http://surl.li/hdfbei>); НПП І. Біла (ОК «Теоретико-методологічні проблеми в психології») – відповідні ВО, наук. ст. докт., вч. зв. проф. і 9 фахових публікацій (<http://surl.li/popvfa>); НПП І. Кудря (ОК «Філософія науки») – відповідні ВО, наук. ст. докт., вч. зв. проф. і 4 фахові публікації (<http://surl.li/apfgeg>); НПП О. Костюченко (ОК «Сучасні технології викладання психологічних дисциплін») – відповідні ВО, наук. ст. докт., вч. зв. проф. і 25 фахових публікацій (<http://surl.li/gmgmjw>); НПП О. Гуйда (ОК «Інформаційні технології в науковій діяльності») – відповідні ВО, наук. ст. канд., вч. зв. доц.; НПП А. Досенко (ОК «Іноземна мова для наукового та ділового спілкування») – відповідні наук. ст. канд., вч. зв. доц.; НПП Л. Юлдашева (ОК «Науковий дискурс української мови») – відповідну ВО. У відповідь на додатковий запит ЕГ про списки фахових публікацій НПП з інших кафедр ЗВО отримано наступну інформацію: О. Гуйда – автор і співавт. 45 фахових публікацій за крайні 5 років, А. Досенко – 16 та Л. Юлдашева – 12. ЕГ констатує, що фахові наукові праці більшості НПП, принаймні частково, стосуються змісту ОК, викладання яких вони забезпечують на ОНП. Виняток – фахові публікації НПП І. Кудрі, яких на офіційній сторінці випускової кафедри описано всього лише 4, причому більшості із них безпосередньо не стосуються ОК «Філософія науки». Під час онлайн зустрічі з ЕГ І. Кудря зазначив, частково пояснюючи наведений вище факт, що «для психологів ситуація у цьому плані є набагато кращою» (порівняно, зокрема, із викладачами філософських дисциплін), оскільки в ТНУ ім. В.І. Вернадського видається фаховий Вісник, серія «Психологія». У виданні за визначеною квотою є можливість безоплатного публікування статей. На думку згаданого НПП, одним із недоліків у цьому плані є відсутність фахового видання у ЗВО саме у галузі філософії. Це є недоліком, зі слів І. Кудрі, виходячи, зокрема, з реалій непростого фінансово-матеріальної ситуації в Україні. Частково погоджуючись із цим обґрунтуванням, ЕГ вважає необхідним розглянути різні можливості активізації публікаційної активності – в тому числі, через співавторство з іншими НПП та аспірантами.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

На сайті ЗВО є спеціальний розділ – «Кадрове забезпечення» (<http://surl.li/ptyklw>). У цьому розділі, зокрема, розміщені: «Положення щодо заміщення окремих вакантних посад НПП ТНУ імені В.І. Вернадського та укладання з

ними трудових договорів (контрактів)» (від 9.12.2021 р. – <http://surl.li/rkkxfs>), «Положення про контракти ректора з НПП» (від 19.05.2023 р. – <http://surl.li/tuvivr>) та 2 варіанти «Положення щодо проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад НПП ТНУ ім. В.І. Вернадського та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» – від 21.01.2022 р. (<http://surl.li/qnzmhe>) і (зі змінами) – від 29.09.2022 р. (<http://surl.li/uboezs>). Відповідно до крайнього (модифікованого) варіанту зазначеного Положення, конкурсний відбір на заміщення вакантних посад НПП проводиться на засадах: відкритості, гласності, законності, доброчесності, рівності прав, колегіальності, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості прийняття рішень, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття зазначених посад. Окреслені засади забезпечуються через: офіційне оприлюднення оголошення про проведення конкурсу на заміщення вакантної посади/посад, а також терміни та умови такого проведення; надання одного місяця на подання відповідних заяви та документів; утворення Конкурсної комісії, про що видається відповідний наказ ректора; розгляд документів, які надійшли від претендентів, у встановлені терміни; можливість оскарження рішення про відмову в допущенні до участі в конкурсі у встановленому законодавством порядку; попереднім обговоренням та розглядом кандидатур у трудових колективах – на засіданнях кафедр, що відбувається у присутності претендентів; голосуванням за кандидатури на засіданнях кафедри за умови присутності не менш як двох третин НПП від загальної чисельності її штатних працівників; відсутністю підстави для відмови претенденту в розгляді його кандидатури на засіданні Вченої ради Університету навіть за умови негативного висновку кафедри та зборів (конференції) трудового колективу відповідного навчально-наукового інституту; розглядом кандидатур Вченою радою Університету і процедурою таємного голосування. На сайті ЗВО також є спеціальний розділ «Проведення конкурсу на вакантні посади» (<http://surl.li/xqgljy>), де розміщені відповідні оголошення з покликанням на зазначене Положення. Крайнє за датою оголошення на сайті – від 30.04.2024 р. (<http://surl.li/tzxzgw>). Крім усієї необхідної інформації (строків подання документів для участі в конкурсах, контактних даних та ін.), в оголошеннях також присутня інформація про дати та години засідання кафедр з метою обговорення кандидатур, а також додані лінки на дистанційне доєднання до цих засідань (через гугл класрум), що збільшує можливості доступу до зазначених обговорень. Присутній на онлайн-зустрічі з ЕГ начальник відділу кадрів М. Вакулик підтвердив прозорість і недискримінаційність конкурсного відбору кадрів в Університеті назагал і на ОП зокрема.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Відповідно до ознайомлення з документами, оприлюдненими на сайті ЗВО, а також за результатами онлайн комунікації з роботодавцями та здобувачами ВО на ОП, ЕГ констатує факти залучення роботодавців та їх організацій, професіоналів-практиків та експертів у галузі психології до реалізації освітнього процесу. На сайті ЗВО, на сторінці випускової кафедри (<http://surl.li/hrwfnp>) є розділ «Співпраця зі стейкхолдерами» (<http://surl.li/oxwgbn>). У ньому присутня інформація про підписання договору про співпрацю для здійснення психологічних досліджень аспірантами на базі Бородянського центру соціально-психологічної реабілітації населення. Також наведена інформація про зустріч аспірантів зі стейкхолдеркою – М. Верголяс, зав. лабораторією «Гігієни і фізіології праці та вивчення наслідків військової агресії» ДУ «Інститут медицини праці імені Ю.І. Кундієва НАМН України». На зустрічі обговорювалися, між іншим, можливості сучасних психологічних досліджень в Україні. У відповідь на додатковий запит ЕГ (п. 21 відповідей у системі) було надіслано, зокрема, 2 Програми відзначення тижня психології (у 2023 та 2024 рр.). Для прикладу, згідно із Програмою від 2024 р., для здобувачів ВО проведений майстер-клас Н. Тройчук – консультанткою-дослідницею в організації «Child Helpline International», координаторкою PSS проєктів БО «БФ «ADRA Україна», психологінею-консультанткою на Національних гарячих лініях із Попередження Домашнього Насильства, Торгівлі Людьми та Гендерної Дискримінації і Захисту Прав Дітей та Молоді, тренеркою Національної Тренерської Мережі ГО «Ла Страда – Україна». На сторінці випускової кафедри на сайті ЗВО є спеціальний розділ «ОП Доктор філософії (053 Психологія (ОП «Психологія»))» (<http://surl.li/jziiwb>) із підрозділом «Практична підготовка здобувачів» (<http://surl.li/udwphk>). Там оприлюднені копії угод із базами практик: Інститутом соціальної та політичної психології НАПН України, ГО «Дніпровська районна організація Товариства Червоного Хреста України», МДЦ «Артек», ДП «Санаторій «КОНЧА-ЗАСПА». У відповідь на додатковий запит ЕГ (п. 17 у системі) надані 3 копії звітів про проходження практики здобувачами ВО, проте вони стосуються лише педагогічної практики, пройденої на базі випускової кафедри. На онлайн зустрічі ЕГ із роботодавцями були присутні: М. Верголяс, а також О. Кононенко – зав. кафедри соціальної психології ОНУ ім. І.І. Мечникова, акад. НАН ВО України, докт. психол. н., проф.; Л. Калмикова – зав. кафедри психології і педагогіки дошкільної освіти Університету Григорія Сковороди в Переяславі, докт. психол. н., проф.; З. Гаркавенко – президентка Академії професійного розвитку, канд. психол. н.; В. Унінець-Ходаківська – в.о. директора Бородянського центру соціально-психологічної реабілітації населення. Стейкхолдери підтвердили і доповнили попередньо отримані ЕГ факти про співпрацю із ЗВО. Здобувачі ВО упродовж онлайн комунікації також підтвердили факти залучення професіоналів-практиків до реалізації освітнього процесу на ОП.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

У «Стратегії розвитку ТНУ імені В.І. Вернадського до 2025 року» (від 2021 р. – <http://surl.li/ffgpth>) однією з її основних складових визначено «підвищення якості навчальної, наукової та міжнародної діяльності структурних підрозділів», основою чого, своєю чергою, визначено кадровий потенціал, «збереження і примноження» якого розглядається як «базова умова». Вказано: «Цей напрямок стратегії повинен формувати правила і прийоми розвитку науково-педагогічного потенціалу університету, визначати принципи вдосконалення існуючих та

постійний пошук нових та перспективних кадрів». Із зазначеною складовою Стратегії розвитку ЗВО корелює, зокрема, «Положення щодо проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад НПП ТНУ імені В.І. Вернадського та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (<http://surl.li/dwpgqs>). Згідно з п. 5.3 Положення, під час проведення конкурсного відбору на посади НПП додатково враховуються, між іншим, наступні кваліфікаційні вимоги: видані монографії за профілем кафедри; сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти з мов країн ЄС; навчання або стажування в країні, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або ЄС; участь у роботі наукових конференцій (конгресів, симпозіумів, семінарів), проведених у країні, що входить до ОЕСР та/або ЄС та ін. Зокрема, відповідно до інформації, офіційно оприлюдненої на сайті ЗВО (у розділі випускової кафедри), всі НПП, котрі забезпечують викладання нормативних ОК на ОНП, упродовж крайніх 5 років пройшли різні види підвищення кваліфікації та стажування в необхідному обсязі. В Університеті функціонує свій Центр підвищення кваліфікації (<http://surl.li/qvfdck>). Він надає послуги, зокрема, НПП та НПП за акредитованими спеціальностями та/або ОП у межах ліцензійного обсягу. НПП випускової кафедри співпрацюють із Центром. Розроблено «Положення про систему рейтингового оцінювання діяльності НПП, кафедр і навчально-наукових інститутів ТНУ імені В.І. Вернадського» (<http://surl.li/gethsn>). Відповідно до Положення, на сайті ЗВО офіційно оприлюднені «Результати рейтингового оцінювання НПП за 2023-2024 н. р.» (<http://surl.li/xerpssz>). Також діє «Положення про преміювання наукових і науково-педагогічних працівників ТНУ імені В.І. Вернадського, які публікують праці у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science» (<http://surl.li/chhtgy>). У цьому Положенні зазначено, що воно розроблено «з метою здійснення управлінської діяльності в Університеті з питань розвитку системи контролю якості науково-дослідних робіт, популяризації результатів наукових досліджень та стимулювання НПП Університету». У відповідь на додатковий запит ЕГ була надана «Інформаційна довідка щодо преміювання в 2024 році» (п. 18 запитів у системі). Згідно з довідкою, у зазначеному році були премійовані 4 НПП випускової кафедри, одна з котрих забезпечує викладання окремих нормативних ОК на ОНП (проф. О. Костюченко).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За критерієм 6 визначено рівень відповідності В, оскільки всі вимоги Критерію виконано повністю, практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер, відсутні, а суттєвих недоліків не виявлено. Несуттєві недоліки виявлено тільки за підкритерієм 6.1. Позитивні практики за критерієм: 1. Прозорість процедури конкурсного розгляду справ претендентів на заміщення вакантних посад в Університеті через, зокрема, розміщення у відповідних оголошеннях на сайті ЗВО лінків на дистанційне доєднання до зборів трудових колективів кафедр у змішаному форматі. 2. Функціонування власного Центру підвищення кваліфікації у структурі Університету.

Недоліки

Відсутність достатньої кількості фахових наукових публікацій за крайні 5 років у проф. І. Кудрі, котрий забезпечує викладання однієї із нормативних ОК на ОНП.

Рекомендації

Проф. І. Кудрі до завершення терміну дії попередньо укладеного з ним трудового договору (контракту) підготувати та подати до друку у фахових виданнях (зокрема, у співавторстві) таку кількість статей, яка дасть змогу повністю виконати п. 38.1 Ліцензійних вимог.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час експертизи ОП ЗВО продемонстрував у дистанційному форматі матеріально-технічні ресурси, що сприяють досягненню визначених ОП цілей та ПРН. ЕГ мала змогу ознайомитись з ресурсами університету та з відео-

записами (<http://surl.li/vgyzps>), на яких було продемонстровано навчальні аудиторії (№219, №224, №225), Центр медіації (ауд. №223), кабінет практичного психолога. Матеріально-технічні ресурси є достатніми для забезпечення освітнього процесу за даною ОП, досягнення визначених освітньою програмою цілей та ПРН. Зокрема, аудиторія №219 забезпечена мультимедійним обладнанням для демонстрації презентацій, відеоматеріалів тощо. Центр медіації призначений для проведення тренінгових занять, групової роботи на практичних заняттях (обладнаний круглими столами). Також було продемонстровано спортивний зал, укриття, бібліотеку, гуртожиток. Здобувачі мають можливість проживати у гуртожитку з комфортними соціально-побутовими умовами. Також у ЗВО дотримуються правил охорони праці, пожежної та цивільної безпеки. Бібліотека забезпечена вільним доступом до мережі Інтернет. Фонд бібліотеки ЗВО регулярно оновлюється фаховою літературою з психології (<https://tnu.edu.ua/biblioteka/>). Наявні в університеті матеріально-технічні ресурси достатніми для досягнення здобувачами програмних результатів навчання за ОНП. Демонстрація навчальних аудиторій, стендів, бібліотеки, центру медіації, укриття, спортивної зали, кабінету практичного психолога свідчить про те, що матеріально-технічна база ЗВО знаходиться на достатньому рівні. Підтвердження реального використання матеріально-технічної бази відбулось на зустрічі зі здобувачами вищої освіти та викладачами. Навчально-методичне забезпечення дисциплін розміщено у хмарному сховищі [запит №14]. Відомості про кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої/післядипломної освіти для осіб з вищою освітою розміщені на офіційному веб-сайті університету (<http://surl.li/xproqdj>). Загалом фінансування є достатніми для реалізації ОНП, фінансова та бюджетна звітність міститься у вільному доступі (<http://surl.li/qfcktn>). Також електронною бібліотекою забезпечено доступ до міжнародних баз даних, у тому числі Scopus та Web of Science та Research4life.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Під час зустрічей з фокус-групами та огляду матеріально-технічного забезпечення, ЕГ було встановлено, що ЗВО забезпечує вільний безоплатний доступ викладачів і здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів. Для реалізації освіти за ОП у здобувачів є доступ до електронних ресурсів, який здійснюється, як через офіційний сайт ЗВО, так і в гугл-класах окремих ОК. Факт наявності доступу користувачів до електронних ресурсів бібліотеки було підтверджено під час зустрічей з фокус-групами та через гостьовий режим доступу, який експертній групі було надано через логін і пароль (запит №16). Учасники освітнього процесу мають можливість користуватися ліцензійним програмним забезпеченням StrikePlagiarism для перевірки наукових робіт на плагіат, що підтверджено під час зустрічі з адміністративним персоналом. ЕГ встановила, що потреби та інтереси викладачів і здобувачів вищої освіти задовольняються шляхом створення умов для роботи з джерелами інформації у бібліотеці (<http://surl.li/ywfwpg>), у тому числі забезпечення безоплатного інституційного доступу до міжнародних наукометричних баз, віддаленого доступу до електронного каталогу (<http://surl.li/zlvcyk>); випуску наукового фахового видання категорії «Б» «Вчені записки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського. Серія: Психологія» (<http://surl.li/emofna>).

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Виявлення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти відбувається під час: дискусій та обговорень на заняттях; опитувань шляхом анкетування (<http://surl.li/oiiftw>), результати анкетування узагальнені по всіх спеціальностях та освітнім ступеням, тому рекомендовано розділити за окремими спеціальностями результати анкетування для розуміння потреб здобувачів вищої освіти за кожною ОП університету. Університет має укриття, яке було продемонстровано під час огляду матеріально-технічної бази. В укриттях є первинні засоби пожежогасіння. У рамках запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки здобувачі вищої освіти мають можливість звернутися до адміністрації щодо порушення їхніх законних прав та інтересів через Скриньку довіри (<http://surl.li/wpllv1>). Під час онлайн огляду матеріально-технічної бази ЕГ констатовано, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, що регулюється нормативно-правовою базою. У приміщенні навчального корпусу та гуртожитку, наявні протипожежні засоби, розміщено схеми-евакуації, також у гуртожитку є медичний працівник. Відповідно до відео-екскурсії під час огляду матеріально-технічної бази, ЕГ переконатися, що гуртожиток обладнаний кухнями, санітарними вузлами, душовими кабінами у достатній кількості. На сайті розміщено інформацію про гуртожитки (<https://tnu.edu.ua/informacia-po-gurtozitkam/>), що дає змогу зацікавленим особам ознайомитися з умовами проживання. ЕГ було з'ясовано, що для підтримки психічного здоров'я здобувачів у ЗВО працює практичний психолог, який надає консультаційні послуги учасникам освітнього процесу на безоплатній основі.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ встановлено, що належним чином забезпечена підтримка здобувачів вищої освіти шляхом виконання положень діючих в університеті нормативних документів (<http://surl.li/fdlmiu>). На зустрічах зі здобувачами та представниками студентського самоврядування, ЕГ переконалася у достатній задоволеності освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою, яку вони отримують з боку ЗВО. В контексті організації навчання і проведення власних наукових досліджень здобувачі отримують підтримку від НПП, що викладають на ОНП, а також особисто від гаранта і фахівців, що формують та розвивають наукові школи за даною галуззю знань. При цьому комунікація та інформування здобувачів з освітніх і позанавчальних питань забезпечується за допомогою цифрових ресурсів ЗВО, а також через соціальні. Також з приводу психологічної допомоги аспіранти можуть звертатись до практичного психолога університету. За необхідності здобувачі мають можливість надати рекомендації щодо покращання механізмів підтримки здобувачів, як особисто, звернувшись до адміністрації ЗВО, так і анонімно, надіславши відгук через офіційний веб-сайт Університету, скориставшись «Скриньки довіри», або під час проведення моніторингу якості освіти й проведення опитувань надати під час такого опитування пропозиції щодо покращання. Інформаційна підтримка забезпечується доступністю інформації на офіційному сайті ТНУ, сторінці кафедри психології, філософії та суспільних наук, бібліотеку, гугл-класи дисциплін, на сторінці кафедри у Фейсбук, різні месенджери. На сайті надано форму зворотного зв'язку у вигляді Скриньки довіри (<https://tnu.edu.ua/skrinka-doviri/>). Під час експертизи встановлено, що здобувачі отримують необхідну інформацію безпосередньо від куратора, старост академічних груп та НПП. Освітня підтримка реалізується через студентоцентрований підхід до навчання, який створює сприятливий соціально-психологічний клімат в освітньому середовищі та сприяє підвищенню навчальної мотивації студентів. Консультативна підтримка організовується у формі групових та індивідуальних консультацій, спрямованих на оперативне вирішення освітніх, організаційних і соціальних потреб здобувачів. Соціальна підтримка включає заходи для полегшення адаптації студентів: забезпечення житлом, харчуванням, створення зручного графіка оплати за навчання, отримання стипендій, психологічної допомоги, а також розв'язання спірних і конфліктних ситуацій. Психологічна підтримка здійснюється практичним психологом закладу (підтверджено на фокус-групі зі здобувачами та допоміжними структурними підрозділами). Здобувачі можуть пропонувати рекомендації щодо вдосконалення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки через анкетування, індивідуальні зустрічі з адміністрацією, викладачами або представниками студентського самоврядування. У ході зустрічі зі здобувачами вищої освіти встановлено, що вони задоволені всебічною підтримкою під час навчання на ОП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано умови для реалізації права на вищу освіту осіб з особливими освітніми потребами. Зокрема, встановлено пандуси до центрального входу в будівлю ЗВО та затверджено «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з особливими освітніми потребами у Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського» (<http://surl.li/cqlusw>). Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано переносні пандуси для осіб з інвалідністю та повідомлено, що є кнопка для виклику коменданта. ЕГ встановлено, що особи з особливими освітніми потребами за ОП не навчаються.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В рамках врегулювання потенційно можливих конфліктних ситуацій, пов'язаних із корупцією, в Університеті створено та затверджено низку наступних документів, відповідно до Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» (<http://surl.li/skknmo>). Узагальнення результатів анкетування серед студентів: «Запобігання можливим проявам корупції в ТНУ імені В. І. Вернадського розміщені на офіційному веб-сайті університету (<http://surl.li/axtyhc>). У разі якщо учасники освітнього процесу стали свідком корупційної ситуації вони можуть повідомити про це за допомогою анонімною поштової скриньки (скринька довіри) (<http://surl.li/jjkqcr>). Прийнято Положення про протидію булінгу, мобінгу та сексуальним домаганням в Таврійському національному університеті імені В. І. Вернадського (<http://surl.li/mdpucb>). Конфліктів, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією, не траплялося. В Університеті передбачено два шляхи реагування на випадки вчинення сексуальних домагань – формальний та неформальний. У разі можливості сторони, залучені до даного випадку, заохочуються вирішувати ситуацію, що склалася, неформальним шляхом, а саме, шляхом добровільної медіації через Центр медіації, що функціонує при Психологічній службі. Діяльність Центру медіації регулюється «Положенням про Центр медіації» (<http://surl.li/ntacio>). Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції повідомив ЕГ, що були звернення від здобувачів (стосовно пропозиції здобувачам від викладача купити його книги). Це було розцінено здобувачами як привід для звернення у відповідний відділ зі скаргою. Скаргу було розглянуто і вирішено шляхом консультативної бесіди.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

7.1. Матеріально-технічна база та навчально-методичне забезпечення ОНП є достатніми для досягнення поставлених цілей та програмних результатів навчання. 7.2. Електронна бібліотека надає доступ до міжнародних баз даних на безкоштовній основі. В університеті є можливість публікації в виданні категорії «Б» «Вчені записки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського. Серія: Психологія». 7.3. Університет має укріття. В університеті працює практичний психолог, яка надає психологічну підтримку здобувачам вищої освіти та працівникам університету, на постійній основі. 7.4. Створені умови для реалізації права на вищу освіту для осіб з особливими освітніми потребами. 7.5. Підтримка студентів забезпечується через виконання діючих нормативних документів університету. 7.6. Позитивним є практика вирішення конфліктів за допомогою медіації. Функціонує «Скринька довіри». Наявна антикорупційна політика університету. За критерієм 7 визначено рівень відповідності В, оскільки всі вимоги Критерію виконано повністю, практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер, відсутні, а суттєвих недоліків не виявлено.

Недоліки

1. Під час аналізу наповнення електронної бібліотеки було виявлено російську літературу. 2. Не всі аудиторії, які були продемонстровані ЕГ під час огляду матеріально-технічної бази, облаштовані проекторами та мультимедійним обладнанням.

Рекомендації

1. Відповідальному за оформлення положень ЗВО під час найближчого перегляду Положення про протидію булінгу, мобінгу та сексуальним домаганням в Таврійському національному університеті імені В. І. Вернадського виправити в ньому орфографічні помилки, а саме “протидія булінгу”, що міститься у назві положення та у змісті. 2. Завідувачу бібліотеки після ознайомлення зі звітом ЕГ переглянути бібліотечний фонд на предмет доцільності у ньому російської літератури та вилучити російську літературу з бібліотечного фонду (як електронного, так і матеріального). 3. Менеджменту ЗВО після ознайомлення зі звітом ЕГ розглянути можливість забезпечення більшої кількості аудиторій, які використовуються під час реалізації ОП, на предмет облаштування їх проекторами та мультимедійним обладнанням.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ТНУ дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Таврійському національному університеті імені В. І. Вернадського, Положення про Раду якості освіти, Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм (<http://surl.li/jczyqy>). У ТНУ розроблено “Методична інструкція. Загальні умови до структури, змісту та оформлення ОП” (<http://surl.li/kxmsjw>). Відповідно до положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення ОП р.5 Моніторинг освітніх програм здійснюється випусковою кафедрою спільно з гарантом, стейкхолдерами, радою якості освіти, вченою радою університету в частині дотримання та покращення політик та процедур здійснення освітнього процесу [запит № 3]. Перегляд ОП здійснюється на основі аналізу задоволеності освітніх потреб виявлених під час моніторингу. Для цього використовуються онлайн опитування, проведення фокус-груп, аналіз документів, аналіз ситуації, самооцінка робочою групою стосовно вимог до структури та змісту ОП. Періодичність перегляду здійснюється щорічно за результатами моніторингу, результати перегляду освітньої програми фіксуються у протоколі засідання випускової кафедри [запит № 4].

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Аспіранти залучені до перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості: у ході зустрічей з аспірантами на засіданнях кафедри, при опитуваннях щодо освітніх компонентів тощо. Думка здобувачів щодо якості викладання збирається шляхом проведення анкетування. Презентація результатів анкетування (<http://surl.li/esgdrs>), проте вони мають загальний характер по всіх освітніх програмах університету. ЕГ були надані документи, що підтверджують факти імплементації результатів опитувань в освітній процес: протокол засідання кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки Навчально-наукового гуманітарного інституту № 7 від 20.11.2023 року та анкети здобувачів вищої освіти [запит 4]. Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування та Ради молодих вчених, ЕГ було встановлено, що представники Ради молодих вчених не входять до складу Вченої ради університету. З метою більш ефективного представлення інтересів аспірантів, рекомендовано включити голову РМВ до складу ВР. Існує зворотній зв'язок здобувачів вищої освіти з гарантом ОП, групою забезпечення, керівництвом ЗВО, де обговорюються питання організації підготовки за ОП та проблеми пов'язані з цим, результати яких впливають на зміст навчання і викладання. До складу робочої групи ОП входить здобувачка вищої освіти за ОНП "Психологія". До процесу формування та реалізації політики забезпечення якості систематично залучаються здобувачі вищої освіти та органи студентського самоврядування, роботодавці та випускники університету. Система внутрішнього забезпечення якості в університеті функціонує на п'яти рівнях додаток 2 (<http://surl.li/dralzo>). Процедура розробки та перегляду освітніх програм визначення визначена у Положенні про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм в університеті (<http://surl.li/nntvec>). За розробку та перегляду освітніх програм відповідальність несуть гаранті освітніх програм. Періодичність перегляду ОП здійснюється не менше ніж один раз на рік проектною групою із залученням здобувачів, викладачів, провідних науковців, експертів з якості та інших стейкхолдерів з метою удосконалення змісту та структури ОП, відповідності сучасним вимогам ринку праці та чинному законодавству. Цей процес урегульовано Положенням про Раді якості освіти (<http://surl.li/ksvuyb>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Проект ОНП оприлюднюється на офіційному веб-сайті (<http://surl.li/iqsyprf>) для громадського обговорення із залученням стейкхолдерів за результатами якого проводиться засідання проектної групи, на якому обговорюються надіслані пропозиції та приймається остаточна редакція проекту ОП. ЕГ були надані документи, що підтверджують збір й урахування інтересів та пропозицій НПП, академічної спільноти та роботодавців при розробці і перегляді ОП: протоколи засідання кафедри (робочої групи/стейкхолдерів) чи інших структурних підрозділів, де зафіксовано факти обговорення пропозицій стейкхолдерів ОНП, зокрема її цілей, компетентностей, програмних результатів, освітніх компонентів тощо, а саме протоколи засідання кафедри № 9 від 20.03.2023 року, № 10 від 14.04.2023 року, № 7 від 20.11.2023 року, № 15 від 11.04.2024 року, таблиці змін до ОНП за 2023 та 2024 роки [запит №3]. Зокрема, президентка ТОВ «Академія професійного розвитку», запропонувала акцентувати увагу на забезпеченні сучасної дослідницької практикоорієнтованої підготовки аспірантів (це відобразилося у ОК6, ОК7). Під час зустрічі із роботодавцями представник роботодавців зазначила, що була ознайомлена із проектом ОНП на офіційному веб-сайті університету, у січні 2024 року брала участь у навчально-методичному семінарі на який були запрошені всі роботодавці даної ОНП та було надано пропозиції щодо змін терміну захисту дисертаційного дослідження на 4 році навчання, заслуховування аспірантів посеместрово, надані пропозиції до ОК. Пропозиції було взято до відома та враховано в ОП.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Кар'єрний шлях здобувачів впродовж навчання відстежують гарант програми та наукові керівники. Також проводяться опитування. На офіційному веб-сайті університету розміщена актуальна інформація щодо можливостей працевлаштування (вакансії, посилання на міжнародну компанію Jooble, пам'ятка, оголошення та опитування) (<http://surl.li/vvzotpr>). Закладом для випускників розроблено Пам'ятку щодо складання резюме (<http://surl.li/hknrau>). Заклад розробив анкети для випускників ТНУ (<http://surl.li/dwpdps>) та на сайті представлено результати моніторингу якості освіти 2020-2024 р. (<http://surl.li/ggmtli>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ЕГ констатує, що система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, що впроваджена в університеті, передбачає відповідальність усіх учасників освітнього процесу за якість освіти. Підтверджено, що університет має напрацьовані методи виявлення недоліків (зокрема шляхом опитування) та застосовує їх. Внутрішня система забезпечення якості освітньої передбачає низку процедур, які визначені Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Таврійському національному університеті імені В.І.Вернадського та Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм (<http://surl.li/jczkyu>) та дозволяє вчасно реагувати на результати моніторингу всіх освітніх програм, що реалізуються в університеті. З метою виявлення недоліків гарант ОНП, члени проектної групи ОНП, а також керівники

відповідних підрозділів інституту здійснюють постійний моніторинг ОНП. В ТНУ запроваджено систему локальних документів та практики, що сприяють виявленню недоліків та вдосконаленню освітніх програм. Серед них: 1) опитування здобувачів та випускників щодо змісту, структури, результатів навчання за ОП та якості викладання (<http://surl.li/thllwf>); 2) залучення роботодавців до обговорення компетентностей випускника за ОП в форматі круглого столу, тренінгів, зустрічей (<http://surl.li/azlbkx>); 3) проєкт нової ОП та оновлення чинної ОП є реакціями Університету на запит ринку праці. Детальна інформація представлена на сайті: Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (<http://surl.li/nytosn>), Рада з якості вищої освіти (<http://surl.li/fwayeh>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Оскільки ОНП акредитується вперше, результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, які враховуються під час удосконалення ОНП, відсутні. Щодо результатів аналізу наданих під час попередніх акредитаційних експертиз за іншими ОП, можна зробити висновок, що ЗВО враховуються пропозиції і зауваження та приймаються відповідні заходи щодо їх усунення.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

За результатами проведення зустрічей із різними фокус-групами було встановлено, що в академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності. Це досягається шляхом участі у процедурах обговорення всіх нормативно-правових документів університету; підвищення науково-педагогічними працівниками своєї кваліфікації, що є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості ОП; проведення анонімного опитування здобувачів вищої освіти щодо оцінювання якості надання освітніх послуг науково-педагогічними працівниками; забезпечення принципів академічної доброчесності шляхом перевірки наукових робіт із запобігання та виявлення академічного плагіату тощо. ТНУ має давні традиції забезпечення якості вищої освіти, що оформлена на найвищому інституційному рівні та задекларована у Стратегії розвитку 2024-2034 рр. (<http://surl.li/dyvrqw>). Всі члени університетської спільноти підтримують ключові цінності, серед яких: повага до людської гідності, академічна свобода, доброчесність, прозорість і прагнення до досконалості (<http://surl.li/xkhyty>). Університет не лише впроваджує заходи внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, а й активно поширює цю культуру, створюючи інноваційне середовище для обміну досвідом. Це середовище базується на принципах співпраці, солідарності та взаємного навчання (<http://surl.li/vdyunr>). На фокус-зустрічах зі здобувачами підтверджено важливу роль у впровадженні культури якості відіграють адміністрація університету (декани, завідувачі кафедр, керівники підрозділів), гаранті освітніх програм і викладачі. Вони забезпечують її дотримання серед студентів, співробітників та інших учасників освітнього процесу, що сприяє створенню довірливого та продуктивного навчального середовища.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма загалом відповідає визначеному критерію. 8.1. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП регламентують ряд нормативних документів, що висвітлені на офіційному веб-сайті університету. 8.2. Здобувачі безпосередньо залучені до процедур забезпечення її якості освіти, існує зворотній зв'язок здобувачів вищої освіти з гарантом ОПП, керівництвом університету, де обговорюються питання організації підготовки за ОПП та проблемні аспекти, результати яких впливають на зміст навчання і викладання. 8.3. Роботодавці безпосередньо приймають участь у забезпеченні якості ОПП, закладом вищої освіти враховуються надані роботодавцями пропозиції. 8.4. Здійснюється аналіз щодо кар'єрного шляху випускників шляхом індивідуального спілкування та на офіційному веб-сайті університету розміщена актуальна інформація щодо можливостей працевлаштування. 8.5. Система забезпечення якості забезпечує своєчасне та дієве реагування на виявлені недоліки в ОПП та освітній діяльності з її реалізації. 8.6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти враховуються. 8.7. Між всіма учасниками освітнього процесу налагоджена активна комунікація з приводу можливостей університету удосконалювати ОПП та освітню діяльність за нею. За критерієм 8 визначено рівень відповідності В, оскільки всі вимоги Критерію виконано повністю, практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер, відсутні, а суттєвих недоліків не виявлено.

Недоліки

Часткове реагування ЗВО на результати зовнішнього забезпечення якості вищої, а саме на рекомендації ГЕР з попередньої акредитаційної експертизи ОП "Психологія" другого (магістерського) рівня вищої освіти в аспекті регулювання питання щодо нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності здобувачів.

Рекомендації

1. Відповідальному за опитування у ЗВО: розділити за окремими спеціальностями анкетування щодо якості освітніх послуг для розуміння потреб здобувачів вищої освіти за кожною ОП університету та відобразити це на сайті. 2. Гаранту ОП до наступного навчального року на засіданні кафедри обговорити результати моніторингу якості освіти випускників за ОП та розмістити на сайті кафедри. 3. Гаранту ОП до наступного навчального року на засіданні кафедри проаналізувати типові траєкторії працевлаштування випускників за ОП та імплементувати їхній досвід. 4. Гаранту ОП до наступної акредитації за результатами цієї акредитаційної експертизи проаналізувати рекомендації ГЕР та врахувати в освітньому процесі.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ було проаналізовано низку внутрішніх нормативно-правових актів, що регулюють освітній процес у Таврійському національному університеті ім. В.І. Вернадського, які розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО та визначено, що у ЗВО правила та процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу є чіткими, зрозумілими, доступними для самих учасників освітнього процесу. Статут (<http://surl.li/sgqixj>), Правила внутрішнього розпорядку (<http://surl.li/vyevnf>), Правила прийому (<http://surl.li/jhjdtd>), Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/qcexrp>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/swraox>), Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад Н П П (<http://surl.li/yspcrg>), Правила внутрішнього розпорядку (<http://surl.li/dfwhtm>), Колективний договір (<http://surl.li/luptsc>), нормативні документи студентського самоврядування (<http://surl.li/ufwblb>). Доступність цих документів забезпечується їх оприлюдненням на офіційному веб-сайті. Було зазначено, що інформація щодо організації освітнього процесу також направляється аспірантам на корпоративну пошту.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ було встановлено, що закладом вищої освіти було оприлюднено проєкт ОНП «Психологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня для ознайомлення на офіційному веб-сайті (<http://surl.li/zmrhdhk>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Обсяг оприлюдненої інформації щодо ОНП, висвітлений на сайті університету є достатнім для інформування зацікавлених сторін. Окрім офіційного веб-сайта інституту активно використовуються наступні ресурси: Google Drive – хмарне середовище для розміщення навчально-методичних матеріалів месенджери для швидкого обміну інформацією в рамках організації, Scopus, Web of Science, Research for life - міжнародні науко-метричні бази для актуалізації наукових досліджень здобувачів вищої освіти. Здобувачі підтвердили, що вони отримали всю необхідну інформацію про ОНП на офіційному веб-сайті університету. Співбесіда із роботодавцями також підтверджує їх обізнаність щодо цілей, змісту, можливостей надання пропозицій та зауважень тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Прозорість та публічність даної ОП є достатньою для отримання заінтересованими сторонами інформації про неї. 9.1. Основні нормативно-правові акти, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є зрозумілими та доступними для учасників освітнього процесу. 9.2. Проєкт ОНП розміщується у вільному доступі на офіційному веб-сайті університету. 9.3. Обсяг оприлюдненої інформації щодо ОНП, висвітлений на сайті університету є достатнім для інформування зацікавлених сторін. Всі вищезазначені факти та положення зумовили оцінку рівня відповідності за даним критерієм показником "В".

Недоліки

Не виявлено.

Рекомендації

Завідувачу бібліотеки до кінця 2024-2025 року продовжувати наповнення електронного репозитарію університету науковими здобутками (тези, наукові статті) НПП та здобувачів освіти.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року №502 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів» усі складові ОНП сприяють повноцінній підготовці аспірантів. Зміст ОНП забезпечує набуття аспірантами теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності. Під час вивчення ОК аспіранти опановують методологію наукової та педагогічної діяльності (ОК «Сучасні технології викладання психологічних дисциплін»), здобувають навички проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення (ОК «Методологія та організація наукових досліджень»), опановують навички публікації наукових статей за темою дисертації (ОК «Іноземна мова наукового та ділового спілкування»). Все це сприяє успішній підготовці дисертації та проходженню процедури атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. ОК, що забезпечують оволодіння загальнонауковими компетентностями: ОК «Філософія науки», ОК «Інформаційні технології в науковій діяльності», ОК «Теоретико-методологічні проблеми в психології». Оволодіння універсальних навичок дослідника забезпечують такі ОК: «Методологія та організація наукових досліджень», ОК «Технології розробки діагностичного інструментарію» (вибіркова). ОК, що забезпечують оволодіння мовними компетентностями: ОК «Іноземна мова наукового та ділового спілкування», ОК «Науковий дискурс української мови». Практичні, дослідницькі та викладацькі навички формуються під час проходження педагогічної практики (ОК 8). Перелік вибірових ОК відповідає темам дисертаційних досліджень. На запит ЕГ [запит №12] було надано зразки індивідуальних планів аспірантів, аналіз яких засвідчив відповідність ВОК темам дисертаційних досліджень. Наприклад, тема аспіранта «Психологічні особливості розвитку творчого потенціалу фахівців в умовах діджиталізації» узгоджується з такими вибіровими дисциплінами, які включені до його індивідуального плану як: ВК 1.1. «Загальна психологія в контексті творчої конструкторології», ВК.1.2. «Психологія здібностей (soft skills) у професійній діяльності».

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Як зазначається у Правилах прийому (<http://surl.li/krgrpx>) та зі слів гаранта ОП, під час вступу здобувач презентує свою дослідницьку пропозицію з обраною спеціальністю за встановленою формою, що дозволяє визначитися із

майбутнім науковим керівником, враховуючи дотичність наукових інтересів здобувача та наукового керівника. Майбутній здобувач може ознайомитися з е-портфоліо НПП, яке знаходиться на сайті кафедри, переглянувши публікації у відкритому доступі. За запитом була надана інформація, у якій чітко прослідковується дотичність тем наукових досліджень аспірантів тематиці науково-дослідних робіт відділів, до яких вони прикріплені. Здійснивши порівняльний аналіз дисертаційних тем здобувачів та публікаційної активності наукових керівників, ЕГ дійшла висновку, що теми досліджень наукових керівників дотичні до тем аспірантів. Аспіранти мають теми наукових досліджень, які відповідають тематиці досліджень керівника, зокрема, такі теми: «Психологічні особливості прояву когнітивних стилів у підлітковому віці» (аспірант О. А. Пушкар), «Формування професійної самосвідомості майбутніх юристів закладів передвищої фахової освіти» (Б. В. Серафимов), «Формування екологічної самосвідомості майбутнього фахівця державних установ» (І. Л. Фісун), «Психологічні особливості формування професійної ідентичності майбутнього викладача фізичного виховання» (В. А. Терновий) пов'язані з дослідженнями наукового керівника Дробот О. В. у напрямку когнітивної психології, психології свідомості, професійної свідомості. Тема аспіранта «Психологічні особливості спілкування лікаря стоматологічного профіля з пацієнтами» (В. О. Цимболинець) пов'язана з дослідженнями наукового керівника І. М. Білої у напрямку психології творчості, мислення, комунікації в психології. Тема «Психологія розвитку особистості ІТ-фахівців під впливом тривоги та втрати мотивації» аспіранта І. В. Батуріна узгоджується з тематикою досліджень наукового керівника О. О. Власенко у напрямку професійної компетентності, психології управління. Також, участь керівників у реалізації теми кафедри «Соціально-психологічний супровід особистості в умовах суспільних трансформацій» забезпечує дотичність до них і тем досліджень аспірантів, що відображено у спільних публікаціях (<http://surl.li/ugtynm>).

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

Під час акредитаційної експертизи встановлено, що ЗВО здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів, які навчаються на ОНП «Психологія». Разові спеціалізовані вчені ради для атестації здобувачів вищої освіти за ОНП «Психологія» формуються відповідно до вимог Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (постанова КМ України від 12.01.2022 № 44 зі змінами). Для аспірантів ОНП «Психологія» Вченою радою Університету на момент здійснення акредитаційної експертизи було затверджено склад трьох разових спеціалізованих вчених рад, голова та рецензент яких є штатними співробітниками кафедри психології, філософії та суспільних наук ТНУ та мають повну дотичність (наукові видання) власного наукового напрямку темі дисертації здобувачів. Відповідно на ОП відбулися успішні захисти дисертацій здобувачів за спеціальністю 053 Психологія (<https://tnu.edu.ua/specializovani-vcheni-radi-phd/>), що підтверджує спроможність установи сформувати разові спеціалізовані вчені ради згідно із чинним законодавством. Наприклад, на сайті ЗВО розміщено оголошення про захист дисертаційної роботи здобувача Пушкар О. А., який відбудеться 18 грудня 2024 року. Під час зустрічей з ЕГ гарант ОП та завідувач аспірантури, докторантури повідомили, що захисти дисертацій відбуваються з дотриманням усіх вимог відповідних нормативно-правових актів. Для здобувачів, які навчаються на ОНП «Психологія», є можливість створення разових спеціалізованих вчених рад.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

Під час зустрічей з фокус-групами було з'ясовано, що в аспірантів ОНП «Психологія» є можливість безкоштовно (за визначеною квотою) оприлюднювати результати своїх досліджень у фаховому журналі ЗВО «Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія Психологія» (<https://psych.vernadskyjournals.in.ua/>). Забезпечення в межах ОНП можливостей для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів відбувається протягом усього навчання у вигляді участі в обговореннях власних досліджень, їх апробації у наукових галузевих конференціях, круглих столах, семінарах тощо. Експертною групою було встановлено, що аспіранти мають доступ до приміщень, аудиторій, бібліотеки, наукової літератури за спеціальністю; ЗВО забезпечує організаційну підтримку в комунікації з експериментальними базами та регулюючими установами. В освітньому процесі використовуються монографії, навчальні посібники, методичні рекомендації та наукові статті викладачів кафедри, що знаходяться у вільному доступі (<http://surl.li/arvfbx>). Під час зустрічей з фокус-групами підтвердився факт організаційної підтримки здобувачів для виконання наукових досліджень. Наприклад, гарант повідомила, що здобувач Макаров О. здійснює дослідження соціально-психологічного супроводу військових, які втратили кінцівки. За запитом аспіранта ЗВО уклав договір про співпрацю з реабілітаційним центром, де здобувач безкоштовно проводить дослідження. Під час зустрічі з академічним персоналом та здобувачами вищої освіти відзначався той факт, що аспірант не залишається сам на сам з темою своєї дисертації, а, навпаки, постійно знаходиться в науковому середовищі, де може отримати фахові консультації та апробувати результати своїх наукових досліджень. Аспіранти беруть участь у міжнародних науково-практичних конференціях ЗВО («Психологія свідомості: теорія і практика наукових досліджень» (9 грудня 2022 року, 9 лютого 2024 року, ТНУ); І Міжнародна науково-практична конференція до 160-річчя від дня народження В. І. Вернадського (секція психології); міжнародна науково-практична конференція «Соціально-психологічні ресурси особистості в екстремальних умовах» (29-30 квітня 2022, 28 квітня 2023, 19 квітня 2024).

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ отримала підтвердження поданих у самооцінюванні ОНП даних, що інструментами долучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти є публікації результатів досліджень іноземною мовою у наукових виданнях, участь у заходах за кордоном. Під час зустрічі з адміністративним персоналом було з'ясовано, що аспіранти можуть проходити стажування шляхом участі в різних міжнародних науково-практичних конференціях. У ЗВО створені можливості для введення аспірантів у академічну спільноту через кредитну мобільність до університетів ЄС (за програмою Erasmus+), наукові стажування тощо (<http://surl.li/xywnwm>).

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Науковими керівниками аспірантів спеціальності 053 Психологія є висококваліфіковані науковці, які беруть участь у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються, практично впроваджуються. Відповідні інформація надана у відомостях самоаналізу та у відповіді на запит №21. В ТНУ імені В. І. Вернадського реалізується тема «Крим та Чорноморський регіон: реконструктивний розвиток у воєнний та повоєнний період». Наукові керівники аспірантів безпосередньо залучені до науково-дослідної теми кафедри «Соціально-психологічний супровід особистості в умовах суспільних трансформацій», до дослідження цих наукових тем також залучаються аспіранти. За результатами виконання науково-дослідної теми публікуються тези, матеріали доповідей, статті, оформлюються результати патентно-ліцензійної роботи тощо. Результати, отримані під час виконання НДР, публікуються у провідних наукових виданнях України і світу, висвітлюються в монографіях, тезах, статтях тощо. Наприклад, в авторський колектив монографії «Теоретичні та практичні аспекти соціально-психологічного супроводу особистості в умовах кризи» (2023) включені наукові керівники аспірантів (О. В. Дробот, І. М. Біла, С. В. Копилова). ЕГ дійшла висновку, що наукові керівники аспірантів є виконавцями або співвиконавцями науково-дослідних проєктів, результати яких регулярно публікуються у наукових виданнях.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

ЗВО забезпечує дотримання академічної доброчесності відповідними положеннями та заходами, а саме у ТНУ діє Кодекс академічної доброчесності, Меморандум про співпрацю з Центром академічної етики та досконалості в освіті "Етос", Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату, Комісія з питань академічної доброчесності (<https://tnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). За порушення принципів академічної та виявлення академічного плагіату здобувачі та наукові керівники можуть бути притягнені до відповідальності: відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента ОП; відрахування; позбавлення права займати посади (для НПП); відмова у присудженні ступеня доктора філософії на будь-якому етапі розгляду дисертації без права її повторного захисту тощо. Здійснюється моніторинг дотримання академічної доброчесності шляхом незалежного сліпого рецензування статей та рецензування дисертаційних робіт, які перевірялися програмою Unicheck. Під час зустрічей з фокус-група було з'ясовано, що дотримання принципів академічної доброчесності популяризується через проведення просвітницьких заходів, зокрема, проводиться Тиждень академічної доброчесності в Університеті, науково-практичні семінари, присвячені цій тематиці (<http://surl.li/ekheqq>).

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Зміст ОНП та освітній процес забезпечують повноцінну підготовку аспірантів, відповідають визначеному критерію, зокрема, наявні дотичність вибірових освітніх компонентів тематиці досліджень аспірантів, відповідність праць наукових керівників та дисертаційних тем здобувачів, активна участь наукових керівників у дослідницьких проєктах; створені умови для популяризації та дотримання дотримання академічної доброчесності. При визначенні відповідності критерію вирішальними стали оцінки за підкритеріями: 10.1 (зміст ОНП забезпечує повноцінну підготовку аспірантів); 10.2 (наукова діяльність аспірантів відповідає напряму досліджень наукових керівників); 10.3

(ЗВО здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів, які навчаються на ОП); 10.4 (ЗВО організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів); 10.5 (ЗВО забезпечує можливості для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю); 10.6 (наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються); 10.7 (ЗВО забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів). ЕГ дійшла висновку, що ОП у контексті Критерію 10 має повну відповідність. Разом з тим, в ході аналізу за даним Критерієм, ЕГ не було виявлено інноваційних/взірцевих практик. Всі вищезазначені факти та положення зумовили рівень відповідності за даним критерієм показником "В".

Недоліки

Не зафіксовані.

Рекомендації

Відділу міжнародних зв'язків посилити інтернаціоналізацію ОНП через залучення здобувачів до довготривалих стажувань у закордонних ЗВО та профільних установах.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Е
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В

Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID 55855.pdf</i>	bcbyxhdxUnBHavCvgoBDcRnMz/qU64wXurosr8yP Dbw=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Амурова Яна Володимирівна

Члени експертної групи

Савелюк Наталія Михайлівна

Матохнюк Людмила Олександрівна

Березовенко Любов Сергіївна